

Airių revoliucija visai nenusiseke.

4 Airių „respublikos įsteigėjai“ sušaudyti Londone.

Turkai paėmė nelaisvėn 10.000 Anglu.

Rusijoje ir po kareivių uždrausti pardavinėti svaigalus.

Kruvinas straikierių susiremimas su milicija Pittsburgėje.

Nebus kietosios anglies darbininkų straiko.

Airių revoliucija užspolinta.

Pereita subata, sprendžiant iš Londono raportų, galima buvo tikėtis, kad netrukus revoliucijos liepsna apims visą Airiją. Jau ji prasplėtė toli už Dublino ribų į kitus distriktus. Pačiame Dubline kas dieną smarkiai kanuolės veikė. Simtai žmonių pripildė kalėjimus, tarp jų esanti net kokia tai grafienė Markievičė. Tačiau vėlesni šios savaitės raportai praneša, jog revoliucionieriai iki paskutiniams sudėję ginklus. Maistiniukų vadai James Connolly ir Pearse sužeisti ir paimti kalėjimuose. Daugybės nekaltų žmonių išžudyta.

Taip užsibaigė vokiečių Kaizerio sugalvota Airijos revoliucija, padarius daug triukšmo, daug kraujo praliejus, o jokios naudos Airių „respublikai“ neatnešus.

Keturi Airijos revoliucijos vadai sušaudyti.

Londono kalėjime, kaip praneša telegramos iš Anglijos sostinės, 3 d. gegužės ryte sušaudyti keturi žymiausi Airių revoliucijos vadai Patrick H. Pearse — „neprigulmingos Airių respublikos prezidentas“, James Connolly — Airių respublikos armijos vyriausias komandantas, Thomas J. Clark ir Thomas MacDonagh. Siedu pastaruju buvo pasirašę ant Pearse'o ir Connolly proklamacijos, išleistos Dubline revoliucijos pradžioje. Trij kiti pasirašę po ta proklamacija — Mac Diarmid, E. Ceanut ir Jos Plunkett pasmerkti trims metams kalėjimui. Visi buvo teisiama karės teismo.

Anglijos premieras Asquith, paskelbęs parlamente Airių revoliucionierių liudnį likimą apreiškė, jog nežūlo atsibus kauniamusias teismas ir Sir Rogers Casement, kurį pagauta ant vokiečių laivo, vežančio amuniciją Airių revoliucionieriams.

Tų kruvinių riaušių pasekmė atsistatydino nuo savo augštos valdžynstės ir vyriausias Airijos sekretorius, Augustinas Birrel.

— New Yorkas. Čia Amerikos airiai, kurie gimė Dubline, pradėjo agitaciją, kad įsteigti fondą pagalbai tų Airių piliečių, kurie nukentėjo nuo pastarųjų Dublino maštų.

Vokiečiai paėmė 5600 rusų.

Berlyno raportai garsina, jog peritos savaitės gale ežero Narčo apylinkėje, tarpe Stanoroš ir Sachowce, vokiečiai nugrobė suviršm 5600 rusų nelaisvių.

Ant karo biuro paskelbimo, į pietus nuo ežero Narčo (70 angl. mylių į pietus nuo Dvinsko) vokiečių armija Pėtnyčioj užtakavo netoli observacijos stovyklės, kurią jie paėmė 26 d. kovo savo pozicijas pataisyti. Vokiečiai užėmė rusų pozicijas tarpe Stanoroš ir Slachowce, kitą pusę apkasu, kuriuos jie laikė nuo 20 d. kovo.

5600 rusų kareivių, įskaitant ir 50 apicerių teko vokiečiams toje apylinkėje nelaisvėn. Beto daug amunicijos, viena kanuolė, 23 mašininės šaudyklės ir 10 kulksvaizdžių užgrobtą nuo rusų.

Rusai taipgi nukentėję didelių nuostolių užmuštais kareiviais, laike nevykusių jiems kontraktų. Jie negalėję nei žingsnio atsikovoti pralaimėtos savo teritorijos.

Vokiečių karės orlaiviai atakavo geležkelio stotį neto

li Vendeno ir patį geležkeli Dvinske ir Riežiojo.

Australi irgi išstūmė rusus iš priešakinių pozicijų į šiaurę nuo Mlynov, Ikra aprūbyje, kur suėmė apie 200 rusų kareivių ir mašininę kanuolę.

Petrogrado gi raportai patvirtina vokiečius užėmus stiprią ofensivą apie Dvinską ir ežerą Narčo, ir kad tose vietose buvę pastaromis dienomis pašėlusiai mušiai, ypač apie Narčū.

10.000 anglių badauja Mesopotamijoje.

General majoras Charles Townshendas, Britanijos kariūmenės komandantas Kut—El—Amare, Mesopotamijoje, pasidavė turkams su 10.000 savo kareivių. Oficialis Londono telegrama taip skamba:

Po 143 dienų narsaus ir išterminto spriavimosi, kas bus amžinai minėta, generalas Townshend buvo priverstas pasiduoti dėlei galutinės maisto stokos.

Prieš pasiduosiant jis sunaikino visas savo kanuoles ir amuniciją.

Zeppelinai vėl bombarduoja Angliją ir Kuršę.

Londonas, 3 d. gegužės. Pereitą savaitę penki vokiečių Zeppelinai atakavo iš padangių šiaurytinį Skotlando pakraštį. Kelios bombos numesta ant Yorkshire, bet kokios žebės padaryta, dar tikrai nežinoma.

Oficialis vokiečių raportas sako, jog Zeppelinai taipgi bombardavę kelias rusų pozicijas Rygos įlankoje. Rusų gi lakūnai atakavę vokiečių pozicijas Vindavoje, Kuršėje.

Italų laimėjimai.

Iš Rymo pranešama 3 d. gegužės, jog subatę Italijos Alpu kariuonna Adamello srityje perėjus Lobbia Tumo kalnų viršūnes bei gilų tarpkalnį augštesniam Chiese, užtakavo austrus Crozzon Pargora ir Convento uoluoose šiaurumoje, užimdami apie dvi myli kalnų viršūnių ir nugrobę 103 belaisvius, įskaitant apicerius. Šią savaitę italai atmušė kelias mažesnes atakas toje srityje.

Ispanijos laivų paskandino.

Londonas, 3 d. gegužės. Čia atėjo žinia, jog vokiečių submarinas paskandinęs Ispanijos garlaivį „Vinifreda“.

Kitas Ispanijos laivas „Ciaca“, išplaukęs su anglimis iš Muria, Ispanijoje, dvi savaiti atgal, sugrižo atgal nedaugėję savo kėlonės. To laivo kapitonas tvirtina, jog vokiečių submarinas sustabdė laivą, privertė iškrauti savo prekes ir liepė grįžti Ispanijon.

Apsimaino sužeistais belaisviais.

Britanijos oficialis raportas praneša, jog Turkų vyriausias komandantas Khalil Paša, Mesopotamijoje sutikęs ant anglų generolo Townshendo pasiulymo apsimainyti sergančiais ir sužeistais kareiviais belaisviais. Jau pasušta tam reikalingi laivai paimti tuos paliegičius, kad pargabenti Anglijon.

Prancūzai atstūmė vokiečius.

Sulig Londono valdiškų telegramų 3 d. gegužės, Argone srityje, netoli Harazeo, prancūzai atstūmė vokiečių smarkų atakų su dideliais pastariemsiems nuostoliais.

Verduno apylinkėje peritą naktį buvę karatos artilerijū imtynės.

Belizijoje angliai taipgi giriasi atmušę į rytus nuo Ypres kellose vietose vokiečių atakas.

Priverstinas kareiviavimas Anglijoj.

Londonas, 2 d. gegužės. Premieras Asquith parlamente pasakė, jog Anglijos valdžia galutinai nusprendė įvesti generalės konskripcijos bilių, reikalaujanti būtino ir priverstinio kareiviavimo, kol karė nepasibaigs, visiems Britanijos piliečiams.

Premieras paaiškino atstovams, kad nuo karės pradžios visos Britanijos laivyno ir armijos pajega buvus suviršum 5.000.000 žmonių. Britanijos gi armija, išimant Indijos ir įskaitant Kanadą apima 83 divizijas, viso apie 1.577.000 kareivių, nes Anglijos divizijų skaitoma 18.873 kareiviai.

Šioj karėjį visų labo Anglija neteko kaimyninėse viešpatijose 650.000 kareivių.

Kuomet buvo įvesta po figū diskusijų ir ginčų dalinė konskripcija, Anglijos darbo partija iš visų savo pajėgų darbuvoji, kad ta konskripcija nebūtų praskėsta plačiau. Todel, manoma, kad Asquitho bilius dabar taipgi antika smarkia opozicija, ko pasekmė gal prisieis rezignuoti nekuriems darbo atstovams iš ginisterių kabineto.

Rusija ir po karė neįsileis degtinės.

Petrograda, 29 balandžio. Rusų laikraštis „Novoje Vremia“ patalpino žinutę, jog Dumon ūneštas įstatymo sumanymas uždrausti ir po karė vartyti Rusijoje degtinę. Įstatymo sumanymas skamba sekančiai:

„Draudžiama dirbti varymui degtinės alkooli. Lyginali draudžiama įvežti alkooli iš svetimų valstijų ir iš Suomijos. Išdirbimas alkoolio per privatinės ūstaigas ar amesnius del pardavimo arba savo naminių reikalų taipgi uždrausta.

„Alkoolio išdirbimas technikos ir medikaliskiams reikalams bus valdžios prižiūrimas. Tik pati valdžia turi teisę pardavinėti alkooli minėtiems reikalams.

„Vynų pardavinėjimas leidžiamas tik miestuose. Apygardose, kur auginama vynuogės, vyną pardavinėti leidžiama ir kaimuose. Alkoolio nuosimti įvairios rūšies vyne nustato pati valdžia.

„Aū pardavinėti leidžiama tik miestuose. Alkoolio nuosimti aluje taipgi nustato vyresnybė.

„Miestelių ar kaimų sveigos gali padaryti nutarimą uždraudžiantį pas save pardavinėti alū ir lengvuosius vyvus ir tt.“

Po tuo įstatymo sumanymu yra pasirašę 78 žymiausi progresistų bloko šarariai, todėl tikimasi kad tas įstatymo sumanymas busias sumontas. Būtu tai didelis laimėjimas Rusijos blaivininkams.

Vėl maštai Vokietijoje.

Londono gauta žinių, jog 1 d. gegužės Berlyne ir kitose Vokietijos vietose sukilę nemaža riaušių, kuomet didelės žmonių mintos, vyriausia susidedančios iš moterų ir vaikų, darė demonstracijas, reikalaujanti karės užbaigimo. Tie demonstrantai pagaliau buvę policijos iškrikdyti ir pusešimais skaičiais jų suarežuota. Dvi moters sužeista Chemnitze, Saksonijoje.

3 darbininkai užmušti, 6 sužeisti.

Iš Trentono, N. J., 2 d. gegužės paskelbta, jog Yordville, Pa., Chandler ceratų (oilcloth) dirbtuvėje atsitiko eksplozija ir potam didis gaisras, kuriame žuvę trys darbininkai, šeši sunkiai sužeista ir nemažai apturėjo lengvesnes žaizdas.

Lietuvių susivažiavimas Petrapilyje.

Antra dieną dalyvavusieji susivažiavime darbovoji sekcijoje. Nors trumpai priminsiu svarbesnius susivažiavimo dalykus, kad parodžius, koki dideli darba susivažiavimas apsiėmė nuveikti, kokią platybę reikalų laukiančių apšvarstymui ir paskui išplidymo, kurios išskė šis laikas mūsų tautai, kaip per tarsi pasimatytų, kaip svarbus mums šiuo metu tokie susivažiavimai.

Dvąsios reikalų sekcija svarstė, kaip pagaminius vadovėlius mokslui, kaip aprūpinus pabėgėlius laikraščiais, kaip patenkinus jų tikėjimą; toliaus svarstė ytin svarbų tautos ateidžių reikala, tai aprūpinimą vaikų; kaip juos augsuoti nuo bado, šalčio, sugedimo ir ištautėjimo; kaip ir ko juos mokinius, kur juos padėjus per vasarą. Tame svarstyme, suprantamai, žymia vieta užėmė rūpestis apie savus mokytojus. Neuzmiršta ir reikalo švietis suaugusius pabėgėlius, steigiant jiems įvairius kursus, taisynt paskaitas.

Ukio ir trobėsių atitaisyso komisija, išklaudius pranešimų apie dirbamuosius tokio pat pavadinimo Sekcijos prie Lietuvių Centralio Komiteto darbus, nutarė:

Kuoveikiausiai pasirūpinti įvykdinti Žemuosius Technikos kursus ir net jų skyrius steigti didesnėse pabėgėlių susidurimo vietose.

Supažindinimui kuoplačiausiai pabėgėlių su triobų statymu ir pagerintojo ukio ydimu, siuntinėti tam tikrus lankytojus technikus ir agronomus, kurie aiškintų, kas pirmučiausiai darytina sugrįžus tėvynėn.

Samdyti ūkininkams pabėgėliams dvarus, kad suteiktus jiems priprasto darbo ir pamokinius geresnio ūkininkavimo, kad sutrauktus ir didesnes kuopas pabėgėlius ir tuom apsaugojus juos nuo blogos svetimatūčių intekmės ir išnaudojimo, kad sulauktus juos nuo pinigų gailšinimos svetur žemes perkant.

Sudaryti tokią nuolatinę įstaigą (organą), kuri rūpintųsi dirbtuvių prižiūrėjimu, darbo organizavimu, produkcijos skirstymu, nurodymu jų amatui, kurie ypač reikalingi Lietuvai, kvalifikuoti darbininkai ir esamųjų dirbtuvių registravimu ir naujų dirbtuvių steigimu; parūpinti technikos vadovėlius.

Sudaryti tokią komisiją, susidedančią iš specialistų techniku, agronomų, dailininkų ir architektorių, padedant praktikiams ūkininkams, kad jie išdirbt atsakančio ūkio didumui ir visuomeniškiems reikalams trobėsių tipus (pavyzdžius).

Organizuoti supirkimą reikalingos medžiagos atstatymui tų triobų ir apdirbimui tos medžiagos steigti dirbtuves, apiečiant į jas darbininkus ir tt. Rezolucijas suredaguoti buvo pavesta pp. P. Matulioniu, A. Marmai ir V. Carnekiui.

Medicinos sekcija daug svarbiu ir neatsieidytai nai vykdymui rezolucijų nutarė. Matytis, kad joje darbovoji gydytojai, gerai susipažinę su mūsų šeimais ir matę jų kūno žnydas, paeinančias dažnai net iš dorisko apgedimo. Tarp kitko reikalavo, kad Centrali Komiteta būtų išrinktas nariu nors vienas sumanus sanitorijoje gydytojas.

Kooperacijos sekcija patarė išrinkti Komisiją, kuri užimtųjų organizavimu kooperacijos įstatu Lietuvoje, kaip va: Vartotojų draugijų, ūkininkų susidraugavimo, kredito įstaigų ir sąjungų. Reikėtų, girdi, jau dabar steigti kooperacijos įstaigas tose vietose, kur daugiau susispietę mūsų šeimai; prirengti jau dabar tam tikrus kooperacijos veikėjus, kurie grįžtant Lietuvon, galėtų tuojais stoti prie darbo.

Organizacinės sekcijos veikima visą priešpirtinį 24 vasario posėdį užėmė svarstymas apie įsteigimą Jungtinės Tarybos. Tai sumanymą inėse markietis inžinierius Naruševičius, išaiškines reikalą turėti mums tokią įstaigą, kuri vienytų veikimą visų mūsų šelpimo draugijų ir atstovautų lietuvius prieš kitataučius, juos informuodama apie Lietuvą. Sulyg to sumanymo toji įstaiga būtų vadynisus karo aukoms šelpiti lietuvių draugijų susivažiavimu. Taisi sukėlė daug ginklų, ypač iš kairiųjų pusės, kurie matyt, išsigando, kad Tarybom gali nepatekti jų partijos žmonės, kaip visuomet žiūrėdami daugiau savo partijos, negu tėvynės labo. Prie tos progos buvo skaudžiai suuduota atstovams Januškevičiui ir Keiniui, kurie nors kvieisti nesitelkė nei pasiseitinti, kodėl neatvyko į tą rimtą tautiečių susivažiavimą, nei nei akių jame neparodė, ignoruodami viršaus šiu laikų mūsų darbą — gelbėjimą tautos. Nežiūrint tų atskirų asmenų traukymo, p. Naruševičiaus įsteigta sumanymas tapo priimtas ir Jungtinė Taryba tapo įstatu, kas paskui visuotinas susivažiavimo posėdis ir priėmė.

Vakariniame posėdyje nutarta išieisti atsisaukimą į brolius amerikiečius, kad tie, pametę visus savitarpinius ginčus, neatideidodami šoktų gelbėti suvargusią tėvynę. Toliaus gi visą beveik posėdį užėmė svarstymas atsako Vilniaus—Kauno oibvatelių Komitetui, kurs, susidedamas beveik išimtinai iš lenkų, ėmėsi atstovauti Lietuvai. Bet pasirodžius, kad be lietuvių negali veikti, kreipėsi prie lietuvių, kad tie jin ineitų, sutildydami tik trečdalią vietu, o ne kiek pagal teisybę atsišvelgiant į lietuvių daugumą

Vilniaus ir Kauno gubernijose jiems prigulėtų. Kaip iš kalbų paaiškėjo, tai indomi tų derybų istorija.

25 vasario rytiniame posėdyje buvo tartasi, kaip sušelpiti rytu šalių išgabentus prūsų lietuvius, aprūpinant juos ir medžiagiskais ir jų dvasios reikalus, o ypač nutartai išaiškinti valdžios atstovams skirtumą tarp nelaisvių lietuvių ir vokiečių. Paskui organizacinė sekcija baigė priruošti įstatu naujai tveriamai Jungtinei Tarybai. Vakariniame posėdyje, dalyvaujant jau visiems Susivažiavimo nariams, buvo skaitomi ir svarstomi sekcijų nutarimai. Tarp to kun. Tomas perskaitė su du dviem kitais suredaguota Žodį Amerikiečiams, sustatytą amerikiečių stilyne. Toliaus skaitoma bene svarbioji susivažiavimo rezolucija, tai apie įsteigimą Jungtinės Tarybos, kuri taip skamba: „Renkamas organas suderintimui nukentėjusių del karo lietuvių šelpimo darbo, paruošimui grąžinimo atgal tėvynėn lietuvių pabėgėlių, medžiaginiams ir moraliam šelpimui užimtos Lietuvos. Renkamas organas tuo supratimu, kad vykinimas pažymėtųjų tųjų vyriausijų tikslų ankštai surištas su plačiu informavimu visų kitų tautų apie Lietuvos Tautą ir prisidėsi prie teisingo išrišimo lietuvių tautos klausimo karei pasibaigus. Norint pasiekti juoplačiausius lietuvių visuomenės atstovavimo, organui savo darbą plėbiant, kviečiami atskiri žmonės, atskiri visuomenės sriovi nurodymui. Kad galėtų toji Taryba, užtvirtinus jos įstatu valdžiai, tuojais pradėti veikti, reikia išrinkti jon ineinančius asmenis. Sulyg įstatų ineina jon šių organizacijų atstovai: Centralio Lietuvių Draugijos Komiteto 3 atstovai, Petrapilio ir Maskvos Komiteto pabėgėliams—šelpiti po 2 atstovai, Rygos ir Odesos Komitetų — po vieną. Prie to prirenkami dar devyni. Susivažiavimas nurodė slaptu balsavimu šiuos asmenis: visus mūsų keturis Dūmos atstovus: Yėa, kun. Laukaitis, Januškevičius ir Keinį ir da šiuos: kun. prof. Buč, Purėna, Mašiota, Grinių ir rašytoją Baltrušaitį.

Metas jau buvo baigti posėdį, nes laikrodžius rodė jau 2 valandį po vidurnaktimi. Nežiūrint tokio vėlyvo laiko susirinkusieji gyvai klausėsi kalbėtojų. Tarp tokių be p. Šilingo ypač atsižymėjo kun. prof. Bučys ir p. Leonas, parodžiusieji savo karštą tėvynės meilę. Kun. Tuma priminė susirinkusiems išreikšti padėką p. Šilingui, Centr. Komiteto sekretoriui, kurs prirošė svarstatytinų dalykų punktus. Pasidžiūrėjus į patiekta susirinkusiems svarstymą dalykų medžiagą, savo akimis matai, koki tai milžinišką darbą tasai vyras yra nuveikęs. Gausiai todėl plojo jam visus susirinkimais. Iš savo pusės p. Šilingas prašė susirinkusiuji išdėmėti visą Centralio Komiteto darbininkų darbštumą ir sumaninumą, kurie taip atsidėję ir sartinai veikia tėvynės labui. Ir jiems susirinkimas nepasigailėjo katuočių. Paskutinį žodį, kaip ir buvo laukiama, tarė, žinoma, Centralio Lietuvių Draugijos Komiteto pirmininkas, atstovas p. M. Yėas, dar kartą primindamas svarbumą valandos ir šio susivažiavimo, išreikšdamas savo džiaugsmą, kad tautiečiai nežiūrint skirtumo pažiūrų teikėms atsiilepti pakvietimui ir atvykti del bendro darbo, kuomi parodė lietuvių tautos gajumą ir stiprybę, o tas, žinoma, pripildė širdį vilčia geresnės ateities. Trūkšmingas visos salės plojimas išreikšė padėką tam mūsų nenulistančiam atstovui, mokačiam jungti tautiečius darban gydymo savo tautos. Susivažiavimas užibaigė 3 val. nakties. Pakilia žirdimi ėjai iš salės, net galėdamos, kad taip trumpai teko pabūti tame gražiame tautiečių burių, galėdamos, kad reikia skirties iš tos vietos, kur buvo pamatai dedami nors da nematomes, bet jaučiamos ateities.

A. Sab.

„Rygos Garsas“.

Lietuviai Rusijoje.

Kijevas.

Tai gražus ir nemažas miestas. Cia gyvena gana žymus lietuvių skaičius. Labai dažnai sutinki lietuviškai kalbančių žmonių, ypač dabininkų, amatininkų, tarnaičių ir kitų. Vienok, kad ir keistai tas atrodys, ėia nėra jokios lietuvių organizacijos. Nekart buvo rūpintasi įsteigti kokią nors draugiją, bet iš to nieko neišėidavo. Vieną kartą prašymas supelėjo gubernatoriaus raštinėn, kita kartą vėl atsirado kiliečių, trečią sykį netikėtai karė užklupo ir visa sustabdė.

Didžioji visa ko priežastis—trūkumas tinkamos visuomenės darbu inteligentijos. Jei yra vienas tikas inteligentas, tai, žiūrėk, arba sulenkėjęs, arba savais, savo kilienais reikalais užsiėmęs, bet, kad visuomenė dirbti reikalinga, jo niekaip netikėtins. Ju skaičius drauge su „ex-lietuviams“ sieks 30 žmonių. Dabar visi išsiskirstę: dalis Saratove, drauge su evakuotikomis ten mokslo įstaigomis, medikai ir pora politikonis likę Kijeve, treti kariumenės paimti, arba uždarbiauja kitur. Jei lietuvių gyvenimas Kijeve ir apsieikšdavo lig šiol, tai vien tikta mokeleiviu tarpe.

Vokiečiams Volinėn išskverbus, Kijevas pasijuto ėas karės užpakaliu. Ruzpūčio mėnesyje pereitū metū ėia buvo pakilus panika. Daugelis gyventojų, ypač augštųjų luomų išvažiavo. Išsikraustė didžiuma augštųjų ir vidurinių mokslo įstaigų.

Pasirodė ėia ir pabėgėlių lietuvių. Jau pereitū metų pavasaryje vienas kitas atvyko iš užimtųjų Kauno ir Su-

vaikų grup. vietu. Didelias burias lietuvių ėia nevaziavo ir ėia nepasietodavo, kadangi jie buvo toliau gabenami. Vis tik ir ėia atklysdavo atskiri bureliai po 30—50 žmonių ir apsigyvendavo arba Kijeve arba jo apylinkėse. Iš pradžių jie buvo be jokios globos. Mokę lenkiškai, gaudavo pašalpos iš lenkų komiteto. Mokę vien tik lietuviškai iš niekur pagalbos negaudavo. Rasdavoji ir tokiu, kurie per kiauas dienas klaidžiodami, negalėjo su nieku susikalbėti, nes jų niekas negalėjo suprasti.

Pereitū metų spalii mėnesyje St. Ciurlionis gavo iš Lietuvių Draug. Centro Komiteto įgaliojimą rūpintis pabėgėlių lietuvių reikalais Kijeve ir jo apylinkėje. Įgaliojimo nolomu dėka pabėgėliai dabar jau visiškai sutvarkyti. Užregistruota dabar yra apie 200 žmonių. Vienok tai ne visi pabėgėliai lietuviai. In įgaliojintį tesikeipia tikta pašalpos reikalaujantieji, bėdos prisipirti. Ir dabar kasdien randasi vis naujų pašalpos prašančių pabėgėlių. Klausiami, kodėl pirmiaus nesikeipre, atasko turėję uždarbio, tad ir nebuvę reikalo kreipties į galiojintį. Dabar šelpiama 150 žmonių. Per įgaliojintį kiekvienas reikalaujantis darbo gali jį gauti. 50 žmonėms itaisyta bendrabutis. Įgaliojimo rūpesniu iš vietos Tatjanos Komiteto skyriaus buvo išgauta šiltų drabužių ir autuvo, o taip pat nemokamų pietų maitinamamjame punkte. Dabar rūpinamasi prademosios mokyklos steigimu. Vietos būtų tame pačiame kambaryje. Reikia tikta leidimo, labiausiai—mokytojo ir vadovėlių.

Tas pats įgaliojimas rūpinasi ir apylinkių pabėgėliais lietuviams—Fastovo, Taraščos ir kitų, kur jis laikas nuo laiko vaziuoja.

V. K.

Simferopolis.

Lietuviai ėia jaučiamai skaudžiam lenkų. Skaudžia juos bažnyčioj, skaudžia ir pašėpa duodant.

Lenkai, kurių ir prieš karę ėia buvo nemaža, dabar paėmė iš savo rankas pabėgėlių reikalus. Sudarę komiteta jiems šelpiti, ir lietuvių ėsą šelpiami drauge su rusais. Na ir neuostabu, kad lietuviui, ar tai nemokėdamai rusų kalbos, ar tai iš sodžiaus pakliuvę miestam, savo nedrausmū sutinka kiliečių ir šelpimo reikaluose. Nemanau ės kaltinti lenkų. Priešingai, jie reikia pagirti už darbštumą. Negalima kaltinti ir mūsų. Be abejo sunku yra aprūpinti išsisklaidžiusius po olačią Rusija lietuvius kaip dvąsios jų reikalus, taip ir medžiaginius.

„Liet. Bal.“.

Laiškas „Zvaigždės“ Redakcijai.

Gerbiama „Zvaigždės“ Redakcija.

No. 7 „Zvaigždės“ gerb. Redakcija patalpinus Kun. Juzoapo Grajausko laiską, rašytą į mane rusų kalboje, pridėjo nuo savės, kad „iš to galima spręsti, jog ir Rusijoj cenzura paastrinta. Lig šiol iš ten ateidavo laiskai rašyti lietuvių kalba“.

Panaši pastaba kaip tik klaidinga. Ašėu, gyvendamas ėionai, gatau iš Rusijos laiskų visokiame kalbose rašytu — antai: lietuviškai, latviškai, lenkiškai, prancūziškai ir itališkai.

Pasirodo, kad Rusijoje ne taip kaip Vokietijoje, kame galima rašinėtis vien tik vokiškai, ka man pačiam prielėjo suzinoti iš panele K., kuri prasidėjus karui, kad ir ligonė, buvo suimta Vokietijoj.

Ta-gi vargšė rašydama į tėvus ir į mane, kad persiūdačiau laiskus, priversta buvo iš abiejų valstijų rašyti vokiškai.

Rusijoje panašaus įsakymo neesama. Dalykas tame, kad laiskai rusų kalboje, nedarant cenzoriams kiliečių, greičiau buva peržiurėti ir gaunami greičiau. Kadangi plačiojėje Rusijoje mažiausia mokama lietuviškai, todėl rašančius į mane prašiau rašyti rusų kalboje, kad laiską greičiau tegavus.

Teisybės dėlei prašau atpausti „Zvaigždėje“.

Su pagarba

KUN. K. PRAPUOLENIS.

Roma 24—III—1916.

Pasidėtinimas.

Geriausis Liudininkas.

Asmens savas prityrimas yra geriausias jo liudininkas. Apie tai mes gavome sekanči laiską: „Aš turiu pranešti, jog Trinerio Amerikoniskias Kartaus Vyno Elixiras yra geriausias ir paskemingiausia pilvo gyduolė. Aš esu pats patyręs, kadangi per du metu turėjau pilvo liga ir mėginau daugelį visokių vaistų be jokios pasekmės, kol nepamėginau Trinerio Amerikoniskio Elixiro iš Kartaus Vyno. Aš suvartojau jo tik dvi bonki, ir jaučiuosi visai sveikas. Taigi patariu jį kiekvienam. Mat, Vojda, Hazleton, Pa.“ Trinerio Amerikoniskias Kartaus Vyno Elixiras istikrujų yra geras prietasis nuo pilvo ir žarnos skaudėjimo, gazo, kitų vidurių ir netekimo apetito. Kaina \$1.00. Aptiekose, Jos. Triner, Manufacturer, 1333—1339 S. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Styvumas sąnarių ir muskulų paeinas nuo šalčio, sunkaus darbo ir reumatizmo, greitai praeina nuo Trinerio Linimento. Kaina 25 ir 50c., per paštą 35 ir 60c.

J. GERUTIS.

Garbenio Nuomones.

(Antra dalis. šv. Kazimiero Draugijos išleidimas.)

(Taša.)

19 SKYRIUS.

Amerikos Adomas.

Garbus Geradėjau

Man teko skalyti Tamstos gromatą rašytą vienam Garbenio gimnaziui, kame Geradėjas išrodinėji, jog nežiūrint į vairias žmonių spalvas ir kūno formas, visi esą tos pačios rūšies ir išėina iš tos pačios poros.

Labai puikiai. Tik va kokia painiojas kibėlė!

Vieši žinome, jog pirmasis europietis, kurs rado Ameriką, buvo Christoforas Kulumbas ir jo draugai. Kuomet jis išlipo ant kranto 1492 m., jį patiko tenykščiai gyventojai. Vadinas, Amerika nebuvo be žmonių.

Taigi, iš kur tie žmonės? Negi iš Europos! Tai ir ne iš Adomo ir Jievos. Mokslininkas betarainis, buvo tai ne kokie pribūšiai, bet senų-seniasieji gyventojai (autochtonai). Niekas jų negalėjo išspirti iš kelmo, turėjo būti savi Amerikos pirmieji gimdytojai, Adomas ir Jieva.

Garbenio ainiis.

Atsakymas.

Malonus aini!

Tamsta besvajokamas apie Amerikos Adomą, aplenkė du daiktus: geografiją ir istoriją. Geografija būtų parodžiusi kelią, kuriuomi gyventojai Senojo Svieto nukeliau- voms Amerikon pirm Kolumbo, o istorija būtų paaiškinusi, kas nukeliavo, iškur ir kada tai galėjo tiktis.

Paimk Tamsta žemlapi (mapą) ir pažidrėk, kame Amerika yra. Rasi ją ten toli už Liepojaus. Milžiniška Atlanti- tiko jūra skiria Ameriką nuo Europos. Tai tas kelias, ži- noma, buvo negalimas senobės žmonėms, nes jie neturėjo tokių laivų, kad būtų išdrisę irties per marių platybę Anapus Amerikos yra Ramusis Okeanas taip pat nepato- kus savo bekrasčiojo platumo delei. Cia irgi būtų sunku buvę persigabenti. Tuodu keliu nederėjo anos gadyinės žmonių keliuoni.

Užtat buvo kelias kitur. Buvo net tris keliai. Ir kame?

Pirmasas kelias. Pašioje Siaurėje Azija paduoda ranka Amerikai. Tenai jedvi skiria tik siaura Beringo pertaka vos 20 mylių plati, nepalyginus kaip nuo Kauno iki Panevėžio. Kuomet yra giedra, Amerika regis pliko- mis akimis iš Azijos. Tai va, per čia galėjo, kas norėjo, pigiai persikelti nuo vieno krašto ant kito. Galėjo tuo lengviau, kad pertakas viduryje yra salikė, lig kokkia stotia, ir kad visą žiemą vanduo yra giliai užšalęs, ligus mė- nesius yra ledo vieškelis.

Dabar dar Eskimosai elniais važiuoja tuo keliu į dvi dieni iš Azijos Amerikon, pernakvoję ir pasilėję ant au- šėliau mntos salos. Kartais vežas su savimi visą savo šeimyną. Kodėl tai jų pratėviai nebūtų galėję panašiai daryti? Kodėl jie negalėjo nukeliauti Amerikon pirmiau Kolumbo daug šimtų metų?

Antrasas kelias. Aleutu salos yra išbarstytos tarpu Kamčatkos ir tarpu Alaskos, sakytumė, pašto staci- ofijos. Pasilėjęs a t vienos ir ant kitos nepasijunti, kaip ir esą iš Azijos Amerikoje. Kam buvo reikalas, galėjo ar tuo keliu sveikas keliauti, nelaukė, kol Kolumbas pa- sakys, kame yra Amerika.

Cia aš prisimenu vieno vaiko atsakymą.

- Vaikeluk, klausiu aš, kame gimė Jezus Kristus?
- Azijoje, atsakė vaikas.
- Puikiai. Bet jei būtų panorėjęs užgimti Europoje?
- Būtų galėjęs.
- O jei Afrikoje?
- Būtų galėjęs.
- O jei Amerikoje?
- Nebūtų galėjęs.
- Ne? Delko?
- Delto, kad Amerika nebuvo dar tuomet rasta.

Nu, tiek to, pamesim vaiko pasaką, pajūkosime geriau trečiojo kelio Amerikon.

Trečiasas kelias. Azijos Pietuose yra Indijos Jura, kuri susiduria su Ramiuoju Okeanu. Abudu yra nusagetytu salomis didelėmis ir mažomis kuone potiesiau iki Amerikos, kaip antai: Australija, Naujoji Kaledonija, Tonga, salynas Kuko, Velykų salos, šv. Felikso, šv. Ambrozijaus salos. Ir kas ant jų gyvena? Gyvena azijie- čiai, kurie žingsnis po žingsnio stumėsi vis toliau ir toliau Amerikos linkon, pakol priėjo prie pat galo. Nejaugi jie būtų iškentę nebaigę lipi ant Amerikos pakraščiu? Ži- noma, vis tai tikos ne per vieną dieną, ne per vieną mė- nesį, bet tesės, ras, tikūstančius metų.

Reikia dar neužmiršti, jog juroje yra ypatinga srovė, kuri, tarsį upė, nuolatlos bėga vienon pusėn ir neša su savimi, ką vien pagavusi. Metuose 1872—1876 buvo to- kios srovės pagauti 45 knyčiūši laivai su žmonėmis ir iš- mesti ant Kalifornijos krantų. Kodėl negalėjo būti toks atsitikimas Kolumbui dar negimus? Taigi, geografija sa- ko, jog galėjo būti.

Ką gi sako istorija? Istorija sako: Kuomet Kolumbas klausė amerikiečių, iškur jūs esate, jie atsakė neesą čionykščiai, bet atveivai ir tai iš labai toli. Instab- us daiktas! Jie nieko nežinojo apie Senąjį Svietą ir tuo- tarpu spėjo esant kažkame toki Svietą.

Veislė patvirtina pas- kalą. Siaurinės Amerikos Eskimosai begalo paneša i Mongolus. Gyventojai Pieti- nės Amerikos ir Brazilijos yra lygūs Azijos geltonvei- džiams.

Būdas. Taip amerikie- čiai, kaip ir azijiečiai laiką rokuoja vienodai, vieni ir kiti gyvena beveik taip pat. Tai vis nėra netyčiomis, ale liudija visus išėinant iš vie- nos pradžios.

Kruvon sumėtus visus pri- parodymus, išėina, jog keli- liu Amerika buvo užtekti- nai, ir jog Adomo ainiai tik- rai jais pasinaudojo, ne- kiek nelaukė, kol Kolumbas teikėis pranėsti, kuriame gale yra ketvirta svieto da- lis.

Malonus Garbenio aini! Tamsta man padurei pai- nelį su Amerikos Adomu, aš vos išėipainiojau. Dabar aš Tamstai padarysiu paineli židrėsiu, kaip pats išėipainio- si. Sakysime, 1492 m. Christ- oforas Kolumbas iš važiavo drauge su savo še- myna ir draugais įeškotų Naujo Svieto. Sakysime, rado jį, bet gyventojaus ne- rado nei vieną. Naujojo Svieto besemas dyko. Sa- kysime, Kolumbas nebesu- grįžo, apsigyveno tenais ant visados ir per 500 metų prisiveisė žmonių bursą. Sakysime niekas neatmena, ar 1492 m. kas iškelavo kur ir kame atsidūrė.

Reikia, 1909 metuose. Liepojaus eldijos i vakarus de- plaudkamos užtinka nežinomą žemę — Ameriką, keistų žmonių apgyventa. Kas jie? Iškur jie? Niekas nežino. Begu sveikas šukterėtumi: „Tai ne mūsų šėkiai! Tai Amerikos Adomo vaikai!“

— Geradėja! nebetikiu i Amerikos Adomą, užteks man savojo!

— Ir išėintingai davi. Trumpai tarsu, Kolumbas ne pirmasis nuėjo Amerikon, tiktais pirmasis sugrįžo.

(Toliaus bus.)

Bell Telefonas padidės
jūs biznį.

Bell Telefonas gaus daugiau jūsų biznui klientų.

Stai mėsininkas kuris dau žina savo pardu- vimą; jūs galite padaryt tą patį.

Taio kiekviena kalba galima susisiekėk per Bell Telefoną — by tik Bell Telefonas būtų tearybėje.

Atsilankyk šiandien i biznio ofisa.

The Bell Telephone
Company of Pa.
1230 Arch St.,
PHILADELPHIA.

PAJIESKOJIMAL.

Jonas Daunis, gyvenęs dabar Petrograde, Glazovaja ul. dom 24, kv. 6 pajiesko savo brolio Vinco ir sesers Onos iš Kauno gub., Sialiuų apskr., Papilų volost., kaimo Senie- ji Purvei. Kas žino kur jie yra, praneškite viršų nuro- dytu antrašu.

Prie išsinarinimo ir įsijovimul

Tuojuan įtrink Dvo Richter'o

PAIN-EXPELLER

Nuo 50 metų nesuvardžiojantis ir letur- nikių sumnyčėtas naminis būdas.

Tikras tikslis su pažymėta marke "IKARA"

25c ir 50c. Išteltinikas visose aptiklose arba

F. A. D. RICHTER & CO.
74-80 Washington Street, New York, N. Y.

NEBO

CORK TIP CIGARETTES

Tukstančiai Ruko NEBO

Kodel?

Tabakas — Geriausias
Sujaukimas — Puikus
Skonis — Nepaprastas
Rukymas — Vėsus
Išvepėjimas — Šiaunus
Padarymas — Tobulus

PARSIDUODA VISUR
Kuponai kiekviename pakelyje.

Gerai del pinigų arba puikių dovanų.

Rašykite prašydami dovanų katalogo

NEBO DEPARTMENT
95 First St., Jersey City, N. J.

P. Lorillard Co. Inc.

Established 1790

Invedus naujas kainas nuo balandžio pirmos dienos Elektra sutaupys tau pinigų!!

Nedaro skirtumo, kaip mažai reika- lauji šviesos ar šilimos — tu per daug išleidi ant jos pinigų, jeigu neuud vi Elektrus. Elektra dabar yra piziausias ir parankiausias būdas apvietimui krautuvs, ar namo, arba suteikimui įjejos mažoje ar didelėje kiekybėje. Tamsta gal jau turėjai iš mūs pastūv- ma naudoti elektra, bet jį atmetei, ka- dangi kaina buvo augstėms, nesu tu savo mintų turėjai. Pamastyk išna- u. Didelis sutaupymas, kurį tu aplai- kysi, gausiai tau atmokės už pasisten- gimą.

Ta turėtum patyrinėti šį klausimą. Pašauk mus ant telefono: Main 100 arba Walnut 4700; o jei ne, taip para- syk mums atvirute, arba, praedamas, užėik i by kuri mūsų ofisą ir parei- lauk informaciją. Jos Tamstai bus ma- loniai suteiktos ir be jokiu išlygu.

Pasiklausk apie lengvo išmokėjimo planą už suvedžiojimą vielu Tamstos name.

Susivienijimas Lietuvių R. Kat. Amerikoje.

— Yra —

Gyvam Džiaugsmas! Sergančiam Viltis! Mirstančiam Ramybė!

Tūkstančiai Lietuvių — Katalikų priguli prie šios orga- nizacijos ir tūkstančiai kas metai prisirašo naujų namų. Bet gal dar pats, gerbiamas skaitytojau, apie šią organiza- ciją nesi girdejęs, o jei ir girdejai, tai gal nepamastėi, kas ji yra ir delko pats neprisirrašai?..

- Stai kas šioji organizacija yra ir ką ji duoda:
- 1) Apsaugoja narių gyvastį ir mokā pomirtines \$150.00, \$250.00, \$500.00, \$750.00, \$1000.00.
 - 2) Moka pašėlas nariams ligonlams kas savaitę po \$3.50, \$7.00, \$10.50, \$14.00.
 - 3) Selpia neigalinčius narius ir našlaičius.
 - 4) Skleidžia apsvietą, išleidinėja gerus raštus ir dalina nariams veltų (dovanai).
 - 5) Platina šorbe, suteiktai patarimus ir nurodymus tikėjimo ir auklėjimo dvasios reikaluose.
 - 6) Rūpinasi Lietuvių Tautos reikalais, remia pinigiskai ir moraliskai visokias lietuvių kultūriškas įstaigas ir tt. Instojimas i S.L.R.K.A. plėtos. Mėnesinė „mokestis lengva. Norėdami gauti patarimus informacijos, kreipki- tės i vietines kuopas, kurios randasi kuone visur po visą Ameriką, kur tik lietuviai apsigyvenę, arba tiesiai pas Centro Raštininką šiuo adresu:

J. S. VASILASUKAS

112 North Greene Street

Baltimore, Md.

Prancija ir prislegto tautos.

(Daug kartų girdime pastarais laikais Europos Lietuvių laikrašiose daromus rusų spaudai užmetinėjimus, jog iš šios karės metu tyčia ar netyčia ignoruoja Lietuvos vardą, kad net Vilnius, Kaunas joje minimi kaip lenkų miestai. Ji Lietuvių bent kokioj formoj sąvvaldos reikalas beveik neklidomas biurokratijos organuose. Tikėtai, kad bent Prancija, kur jau kelinti metai skelbiama gyvu ir spaudintu žodžiu mės Tėvyneš varžai, atkreips į Lietuvos sunkų padėjiną atidą ir pirmutinė išreikš jai savo užuojautą, reikalaujama jai priderančios po kareli vietos luosų tautų šeimynoje. Sis gi artikulės, kuri išvertė čia perspauždiname iš „Les Annales des Nationalites“ (D. Gabrielis leidžia mėnesinio prancūzų kalboj laikrašči) gana aiškiai parodo, jog Prancijoj net liberalai ir socialistai, taip mėgsta save tituluoti varguolių užtėrėjais, laisvės, lygybės, brolybės „apaštalais“, tie užvis karščiausia rengia mums tautines šermenis, aiškindami pasauliui iš visų savo gerklūn, jog Lietuva turi būt ikinxyta būsimos Lenkų karalijos jungian.

Iš tų kelių faktų galime spręsti, ko mes privalome tikėtis iš talkininkų „prakliniosios misijos“ sulog pavergtų tautų, atsitikime jei Rusijai pasisektų išvyti vokiečius iš Lietuvos. Red.)

„Prancūzams besirūpinant pagodone teisių ir lygybės principais, paskelbtais didesės revoliucijos metu, visi teisybės prieteliai, kokios šalies ji nebūtų, talkininkų, neutrali ir net prieši, galėjo vien pasidžiaugti, girdėdami prancūzų valdžios reprezentantus skelbiančiais nekarta, jog Prancijos žmonės kariauja už teisybės tiesas, paluosavi mui prispaustų tautų.

Prancijoj kiekvienas, iki kukliausiam darbininkui ar kaimiečiui turi ištikimimą, jog jis kariauja kaip buklus 93 kareivis dideliam ir idealui tikslui, apgynimui didžiū humanitarinių principų: žmonių teisės ir žmonių laisvės apsaugojimui. Taip ta misija jų nuomonėje augštai stovi, ir jie ištikintai reikalingame pergalei, didžiausiu pasišventimų kaina išluosavimui mažųjų tautų, kurios panašiai kaip Belgija ir net Prancija mato pavojų savo tautinei gyvybei ir luosam vystymosi.

Tamsiausiose jų liudnos istorijos dienosse Prancija visuomet pasirodydavo prislegtos tautos šviesiu juriu žibintuvu audroje, kuri stiprina dvasią ir veda jurevi, trokštanti pasiekti uostą, kur jis jausis atvangoje. Nuo tos dienos, kada Prancija įspaniojo karėn, vilties vėjas papūtė per visą prislegtos žmones. Staiga jie ištikino, jog ta baltai karė tai idealų ir principų kova.

Oficialiai spaudoj skelbimai ir Trilypės Satarties atstovų, ir net pačios Rusijos (maloni siurpriza, kuri suteikė truputi optimizmo net neitkinimaisiems ir turėjo, nelaimė, greit pasikeisti karėiu apsyviliamu), kalbos, aiškiai tvirtinančios šią karė neturint kito siekio, kaip vien prispaustų tautų paluosavimą ir „kad kiekvienai tautai, mažai ar didelei, leisti luosai vystytis, pagal jos pačios norus“, dar labiau padidino entuziazmo ištikimimą talkininkų reikalams.

Skaitlingi laikai, kuriuos mes apturėjome nuo įvairių mažų tautelių korespondentų, be šimties išreikš vilti, jog nauja gatvė atsidarys Europai po šiai karėi, kad ne lygybės ir betesės žmonių drangioje išnyks, kaip jos išnyko individualėje drangioje Prancijoj po didėi revoliuciją.

Priešingai gražiausiu prizadū, keloms savaitėms, kelims mėnesiams praslinkus, apsiereikė pačią talkininkų lauke peržengimas to principo, kuri je savo vėliauose, kaip devisa, buvo išrėš.

Žinot paluosavimu, karė atsiėjo Suomams (Finams), Lietuviams, Ukrainiečiams ir kitoms rusų imperijos tautos dviguba jungu. Apgaileitini nuotikiai įvykė kartu su rusų užėmimu Galicijos, žymiai padėjo nusilpinti mažų tautų generali pasitikejimą talkininkų teisingumui. Tečiau visų akys atsigrėžė linkui Prancijos; nors jie buvo palinkę abejoti sulig kitų, visgi norėjo da tikėti jai. Mat, prislegtoji, kokie jie nebūtų, laukė iš jos pusės energingo pasipriešinimo ar mažų mažiausia išpūdos užuojautos, suteikiant jiems tvirtą užtikrinimą, jog Prancija niekuomet neišsivadės ginti prispaustų tautų reikalus.

Ar gi net pati Prancijos prieši, nuo karės pradžios, nekartojo dažnai presoje, jog Prancija tik viena gali kovoti ir pasišvėti už idėją?

Mažų-pamažų pasirodė, jog valdžia ir spauda (nekuriamė laipsnyje) padarė Prancijoj tautų skirtumą. Nekurio jų gavo oficiale konekrecija su Prancijos talkininkų valdžios pritarimu ir įkunijo, taip sakant, jose vienosė reikalą prislegtų žmonių, kurių paluosavimas buvo pripažintas.

Be perstojo šaukiami visais balsais prancūzų presoje apie Lenkijos ir Armenijos kankinystę. Teisybė, jog tie dvi tauti daug iškentėjo, bet ne jie tik vienai, ir ignoruoti kitus ar statyti antroj ar trečioj eilėj būtų šių pastarųjų išėidimu. Jei tie dvi tauti turi tiek apgyneju, tai tik todėl, kad mokėjo nuo seniai pasidaryt Europoje, katalikų ir politikų tapę, lygintai kaip ir spaudoje skambia propaganda, palaikomą jų išėivų tautėiūn, kurie naudojamosi savo puikia situacija pasaulyje, jai ar jos reikalus

šėlpa puigiziškai. Kiti, bėdinesni ar mažiau sugebą atkreipti į save vakarų Europos domą dažnai pamato savo reikalą užmirštu.

Pro-Polonia ir pro-Armenia propoganda tuom garsesni turėjo obalsi, kad ji rado paramą katalikų sferoje Prancijoj, Anglijoj, Belgijoj, Italijoj, Ispanijoj etc.

Taipgi dideliais balsais reikalaujama luosybės žmonėms po Austro-Vokietijos politikūnų jungu, bet pamirštama savanoriai kitas tautas, lygiai taip užsitarnaujančias ir kurių kentėjimai ir pasišventimai (net šios karės bėgyje) buvo net gal didesni, tik ne taip garsas, kaip lenkų, ir kurių padėjimas nei truputi negeresnis iš atžvilgi tautų suskaldymo politikos nuotikiūn ir diplimatijos klaidomis. O vienok tos tautos daug pasitarnavo talkininkų bendram reikalui ir davė lūdiūmuis tobulos ištikimybės net sulig savo prispaudėj, ne iš melės pastariešiams, bet jogei manė, kad susigrętinė su Prancūzais, jie gina demokratinę laisvę ir idealą.

Prancūzų valdžia ir spauda užmerkė akis ant to viso. Jie susilaikė nuo išreikšimo mažiausios simpatijos Lietuviams, Ukrainiečiams, karės baisybių aukoms ir taip skaudžiai išmėgintiems garsiomis „rusų stratezikos priemonėmīs“ ir kruvinais mušiais, kurie tęsėsi mėnesiais jų troyas pavertose teritorijose; Suomams, kurie nuo karės pradžios matė savo šalyje augantį rusų biurokratijos savaliavimą, pasikėinimus ant jų tautinės laisvės ir konstitucijos, su paniekimaisis korinėjimais sulig tautėiūn.

Reikia pačiam elgtis pagal principus, kuriuos nori užkrauti kitiems ir skelbti pamokslą pažangesnės, luosesnės, žmoniškesnės civilizacijos keliu, kad galėtų pasmerkti priešų teorijas. Ji pati ne luosavi apcaltinimū, tegali vien prieš save atrast argumentus bei ginklus.

Nieks neišdirsi tikėtinti, jog rusų valstija rūpiasi žmonių, kurie joje gyvena, „laimė“! Tie nelaimingi pavaldiniai nekautariau-ia iš visų pirvėzų tautų laukia po šiai karėi pasiluosavimą „nuo pesan čias savo jungė.

Pan-germanizmas mums rodė greičiančių pavojum Europai ir tautų, tiek mažų, tiek didžiū, laisvei; priešingai pan-slavizmas nestinga širdingų pasigėrėtojų ir taigi neprotaujančių užtarėjų Prancijoj. Žiūrint iš egzistinės matymo kertės, mums atsakys gal, kad pan-slavizmas negresia jokiu tiesioginiu ar betarpiu pavojum Prancijai, bent dabar, bet tai neišteisina norą pamiršti, jog ne viena rytų Europos tauta aiškiai mato didį pavojų savo tautinei gyvybei ir savo luosam politikos bei ekonomijos išsivystymui“.

Iš to išėina savaimi, jog pirma, net rūpinatis Austro-Vengrijos pavaldiniais, Prancija ir jos talkininkai privalo pirmuėsius dalykū atkreipti atydą į likimą tų žmonių, kurie ištikimai kovėsi talkininkų siekiams ir matė vieni po kitų savo šalį uogynj ir kraujuose, jų šeimynas suardytas, jų kaimus bei miestelius išaakintus, jų gyventojos išmestus ant kelio aršiausio vargo aukomis. Rusų imperijos tautos, kaip tik tos jau, kuriems talkininkai turi užsimokėt dėkingumo skolą.

Lenkų klausime išrišimo nepalaujama smarkiai reikalaui prancūzų presoje, kuomet gi užlaikoma norus ir pasmerktinas tylyėjimas sulig dabartinio padėjimo ir tautinių troškimų kamyninių žmonių, Lietuvūn, Ukrainiečių etc., kurių aspiracijos taip jau teisotos, kaip ir Lenkų.

Talkininkai Lenkijos atstatyme mato priemonė Vokietijai ir Austrijai nusilpinti, išplėšiant joms lenkiškas provincijas, iš kitos pusės, Austro-Vokiečiai pataukiau lenkų ambicijos, kad palenkus juos savo pusei ir turėti iš Lenkijos tvorą „du maskolių anėpuolio, tuo pat laiku tikėdamiesi jai primesti, mažiausia, savo ekonomine je ne politikine gloga.

Rodės būtų perdaug ignoruoti Prancijoj, jog iš trijų viešpatijų, po kurių valziūmuis nuo šimtmėčio gyvavo Lenkai, jie visada naudojoji Viennos malonėmīs ir, delsi to, nepalovė rodė savo simpatijos Austrijos administracijai. Austrų užėmimas rusų Lenkijos dalies dar labiau pagerino tuos puikius santykius, pasekmė Austrijos sugebumo palikti Lenkams nekurią administrativę autonomiją, nekabant apie jų suartintimą delė tikybos vieno dūmo.

Sugamintas, taip sakant, Kaizerio ir didkunigaikščio Prano-Juozapo Konopisch“o pilnas kaslink atstatymo „Didžioios Lenkijos“ nuo Baltiko lig Jodėjų jurių neatrodo, kad būtų adekvatas nei pačių Lenkų, nei Vienos rume, Kas gi lyti Vokietijos pažvalgū, jog gal siek tiek pasikeitė nuo to laiko ir net Poznaniaus paluosavimą nelabai nori pripažinti joks vokieitys.

Vokietija žada atlygiuimus savo kaimynų lėšomis ir ji mokės gerai atmokėti Lenkams padalinimū kainomis. Todel tai pan-germanistai ir lenkų imperijalistai sutartinai užėibrėžė kriminali Lietuvos padalinimū, kuri — Lietuva — tokia jau turi teisę, kaip ir Lenkai prie savo tautinio atstatymo, lygiai kaip ir luosos, neprigulvingos egzistencijos. Vokietija, kaip regis, skatina lenkų „Drang nach Osten“ Lietuvoje, Baltgudijoje ir Ukrainoje, kad užaštinti rivalizavimą tarp Lenkijos ir jos kaimynų išvieno šono, ir tarp Rusijos iš kito. Vėl-gi katalikiška Austrija juo tolyn, tuo labyn užėidžia Galicijos Rusus

*) Rusų pretensijos prie Konstantinopolio ir pertakos buvo gana karėiasis užvylialis nepermatomų nedateklū arba susilaikymū Balkanuose.

lenkų priespaudai.

Austrija žino, ką ji daro. Maldingas imperatorius, lenkų jezuitų įkalbėtas ir noris gero Bažnyčiai, stengiasi išpildyti „Di išiosios Lenkijos“ projektą tuo tikėsiu, kad padaryti rubežinį nuo rusų ortodoksijos, o iš kitos gi—no Prūsų protestantizmo.

Toks matymo punktas negali nepatikti Vatikane, Ne-skaitant Jozuito perdėtinio tėvo Ledochowskio, pabėgėlio nuo karės Sveicarijūn, vikriū diplomatinių manevrū. Dažni ir skaitlingi atsilankymai pas Sventąjį Tėvą Lenkų aristokratijos vadū, kurių keli atvykę net iš Petrogrado būk tai išmėdimai nuo Popiežiaus Jo Sventenybės orielaukų pritarimū užimtos Lenkijos pagelbos suorganizavimui, klaidingas stengiasis perstatyti svarbiausius tarp-tautines politikos reikalus. Ryme jie didžiausias intrigas daro. Tie lenkų „lyderiai“, neišskiriant taip vadina-mų rusofilų, keliauja ten pasitarti su Bažnyčios didikais neva tai apie katalikiškiosios Austrijos gražius pasiryžimus ir Svontojo tėvo nuomones, kad žinoti, kaip ateityje elgties, kad gaus Vatikano paramą.

Ne nuo šiandien tik Lenkai užsimanė iš Katalikų Bažnyčios Rusijoje pasidaryti lenkų monopolį, primetant lenkų dvasiškiją kaimyninėms tautoms: Lietuviams, Baltgudžiams, Ukrainiečiams, idant tie „lenkytės“ apaštalai galėtų ant vietos išpildyti savo politikinę misiją, vadinamą gadriūn lenkų „civilizacijoje“, kad apmailinti Vakaru Europos akis. Kitados tokiū dideliū savo pretenzijū obalsi lenkai rasdavo prancūzų katalikiškoje spaudoje, bet dabar su didžiausiu naivumu radikalų ir socialistų presā darbuojasi jų įkunijimui.

„Etnografinės“ Lenkijos atstatymas, tai naturalis reikalas. „Mažiosios Lenkijos“ projektas sukėlė neseniai lenkuose įsijotį deuzganėdinimą, bet kas da stebėtiniau, tai, kad Prancijos spauda išreikš kelių prancūzų, sukvailintų lenkų fanatizmu, smarkų prieštaraimą ir jie būtinai reikalauja Lietuvos, Baltgudijos ir Ukrainos bent iki Kijevui aneksavimo Lenkijai.

Isties apgaileitina, kad Prancijos publicistai naudoja savo plunksnā ir savo žodį tokiū nedorybių tarnavimui, ir tai radikalai ar socialistai (Žiūrėk tame dalyke visā eilę straipsniū laikraštyje la „Gerre Sociale“).

Kiekvienam savo dalis!

Etnografinė Lenkija tikta gali pasilikti Lenkams, o tie kurie taip garsiai šaukia Prancijoj ir kitur, kad teisybė jai būtų pripažinta, privalo lygiai, kad būtų logiškais su savim pačiais, būti vadai paluosavime ir kitų tautų be skirtumo. Lenkai taip slėgiami Prūsuoė ir Rusijoj, pasistatė kankiniais Europoje ir visame pasaulyje, todel tuo mažiau tur pateisinimo slėgti kitus žmones ir norėt užkrauti jiems savo jungū ir gloga, kurių pastarieji jokia išlyga nesutiktų priimti, geizdami būti pas eave šeiminkais ir valdytis patys savimi.

Prancijos ir Anglijos valdžios oficialiai paskebę, jog talkininkai kovos iki visiškam paluosavimui prislegtų tautų, įvykinimui Europoje pastovios ramybės, paremtos Teisybės teise. Iš to išėina Prancijai dviguba prievolė, kurios ji neišsilenks be didelio savo garbės ir moralio prestatyžo, kuriais lig šiol džiaugėsi, pažėidimo. Ne tik Prancija neprivalo pamiršti tautų principā, bet vyriausiu dalykū reikia mokėt pritaikinti teisingai, bešališkai, be interesingumo, ne paaukojant silpnesius galingesniū ar bukesniū ambicijoms. Kas girū vieną varpa, girū tik vieną balšā... Pirmā nei stot ginti reikalus, lenkai žinot bent ar jis teisetas, ar ne, kad neapti, nuosaikai, naujos nekadejystės kaltininkai.

Lenkija užsitarnauja pripažinimū sau priderančių teisių etnografinės Lenkijos rubežuose, gana plačiuose, kad lenkai galėtų luosai kvėpoti ir vystytis. Negalima užgaulinti sentimentus kitų žmonių, kurių simpatijos Prancijai taip jau brangios, jei ne labiau.

Reikalaujant be palaubos vien tik Lenkijai, atrodo lyg kad liudnas likimas kitų prislegtų tautų (net po Lenkais) neužsitarnautų Prancijos bešališkų simpatijų ir atydos, kaip, paveizdan, Lietuvūn, Baltgudžūn ir Ukrainiečių dalyke. „Dažnai prireikia mažesnio už eave pagelbos!“.

Šita karė užtektinai parodė Talkininkams, jog mažesnės valstijos nesuteiks save laikyti apeleistomis politikos ir demokratinė atžvilgiais; je kasilink civilizacijos, jų užduotis da didesnė. Visos Europoj pajungtos tautos atsigrėžia į Pranciją, ir Prancūzų tikra priderystė padėti naujos demokratijos išikūnijimui, kad sudrėtinti savo tėvų atliktą veikalą!

C. R.

Panevėžyje vokiečių Zepelinų stotis.

„Rygos Garsas“ praneša, jog Panevėžyje vokiečiai neseniai pabaigė statyti didelę daržinę Zepelinams (laktėtuovams). Lig šiol vokiečių Zepelinai atlėkdavo iš Kau-no ir stovėdavo lauke. Rusų lėkūnai, pajutę tą daržinę, nesykį jau metė ant jos bombas. Kad negalima būtų jai taip lengvai patėmyti, vokiečiai nudažė pilkai jos stogā. Daržinė taip itaisyta, kad ją galima išardyti ir perkelti iš vienos vietos kiton. Prireikus traukties, ji gali būti lengvai išvežta. Panevėžyje vokiečiai taipgi įsitaide dirbtuvę taisyti aeroplanams ir jų dalims.

Lietuvoje.

Vokiečiai Lietuvoje.

Vyriausia valdžia Lietuvoje atidoto generolui Hindenburgui, slapt. patarėjui Lydenorfiui ir generolui vyriausiojo štabo Eisenhardt Rotė. Visas užimtasai Lietuvos ir Kuršo žemių plotis išdalinta į sekančius apskritys: Lietuva, Kuršas, Vėlnius, Suvalkai, Gardinas, Biełstokas (Baltogė). Kiekvienas apskritis turi savo viršūninką ir taikos teismą vietos kalba. Miestus valda iš Vokietijos atstaištai burgostrai. Kuršo apskritis inena kuone visas Kuršas, be mažos jo rytinės dalelės. Visa administracinė valdžia ir istaigos Kurše kuone visos vietinių vokiečių rankose. Iš pradžių vokiečiai ir latviai žiūrėję skersom, tečiaus dabar susipratę ir sumandagėję.

Lietuvos apskritis inena kuone visą Kauno guberniją. Centralinė Lietuvos valdyabja Tilžėje, nes Siauliai išnankinta, o Kaunas pavesta vien tvirtovės reikalui, kuriame tebesą tik vokiečių kariumenė ir apicieriai. Užėmus vokiečiams Lietuva, Kauno gubernija rasta kuone tuščia. Daugybė lietuvių noroms ar ne — išėję su rusų kariuomene. Laukus nuvalę ir javus sudoroję vokiečių kareiviai. Visos mokyklos rasta uždarytos. Taigi vokiečių valdžia jas atidariusi ir mokytojų parsikvietusi iš Rytų Prūsijos. Tečiaus vietiniai lietuviai naujų mokytojų (lietuvių) ėmę neapkęsti patįs bėdams katalikais. Dėlei to vokiečių valdžia situos mokytojus atsiėmė atgal iš mokyklų, o jų vieton išodino mokytojauti kareivius ir žemesniuosius apicierius, tikrus lietuvius.

Vėlniaus apskritis inena visus Vėlniaus miestas ir didžioji dalis Vėlniaus gubernijos. Rusų kariuomenei atitraukus, išalkusį Vėlnių dar iki šiol vokiečiai negali pasotinti. Valgymo produktų Vėlniaus atvežama daugiausia iš Vokietijos.

Suvalkų apskritis inena didesnę pusę Suvalkijos. Čiardinio ir Baltstogės apskritys inena abu miestus su savo apskritymis. Visuose apskrityuose vyresnybės kalba — vokiška, gi antrinė — vietos gyventojų. Teismai veikia sulyg 1908 m. išleista išstatas. Mokyklas, kiek galima, stengiamasi steigti sulyg tautų ir tikybu.

„Ryg. Gar.“

Lietuvių mokyklos Lietuvoje.

Jau buvome minėję, kad Kaune ir Siauliuose atidaryta lietuviškos gimnazijos. Kauno gimnazijos direktorium pakviestas Pr. Dovydasaitis, „Vilties“ redaktorius, Siauliu gi gimnazijos direktorium yra prelatas A. Dambrauskas. Tokios gimnazijos, kaip praneša laikraščiai, įrengtos Telšiuose ir Vėlniuje. Telšių gimnazijoje apie 100 mokėleivių. Buvusieji angštieji Vėlniaus pedagogijos kursai ir gi bėk paversti gimnazija. Kas tos gimnazijos viršininku, dar neteko sužinoti. Lig gruodžio 15 d. pereitų metu Lietuvoje atidaryta daugiau kaip 35 liaudies mokyklos. Jos viskas mokinama lietuviškai.

Vokiečių šeiminkavimas Liepojuje.

Neseniai atvyko Petrogradan iš Liepojos p. B., kuriai šių metų sausio mėnesio pradžioje vokiečiai leido važiuoti Rusijon kartu su motina invalide. Kaip ji paakoja, gyventojai Liepojoj gana sunku. Gyventojai atskirti nuo visos pasaulio; brangumas neapsakomas. Užėmę Liepoją, vokiečiai rado didelius miltų sandelius (Berento malūne), benzino, gyvojo sidaro, bet tuojaus buvo viskas rekvizuota ir išvešta Vokietijon. Dabar valgomųjų produktų atvežama iš Vokietijos, tik jie labai brangūs. Kaip ir visos Vokietijoje, įvesta taip vadinamoji „lapelių sistema“. Vienam žmogui per parą leidžiama pirkti ne daugiau, kaip 1/2 svaro duonos. Sausio pradžioj juodos duonos svaras kainuoja 12 kap., baltos — visai nėra; jautienos svaras 40—50 kap., kiaulienos — 60 kap., bet mėsos nevisuomet būna; cukraus kurį laiką visai nebuvo, dabar yra ir nebrangus.

Krasos nebėr; susirašinėti su kitomis užimtomis vietomis negalima. Vienok laikai, ypač pinigai, iš Rusijos ir kitų šalių gaunami reguliariai per ispanų konsula. Per ispanų konsula galima rašyti Rusijon laiskus, bet tik išimtinuose atsitikimuose. Iš miesto išvažiuoti gyventojams beveik niekuomet neleidžiama.

Juodo darbo nesunku gauti, nes kaukurie fabrikai te bedirba; pavyzdžiui, Bekerio fabrikas dirba dabar šoviniuis. Labai varginingas padėjimas vidurinio luomo žmonėms; įvairių konteur tarnautojų, pasilikusių rusų valdininkų ir k. jie nesuranda jokio sau tinkamo darbo, ir dauguma jų baduoja.

Vokiečių valdininkai ir kareiviai, kurių Liepojoj gan daug, elgiasi su vietos gyventojais labai mandagiai; vienok laiks po laiko pasirodo visoki „paliepiniai“ (kai kurie jų mūsų laikraštį jau išspauzdinti); kas drįsta tų paliepinų nepildyti, tą laukia sunki bausmė. Pavyzdžiui, buvo pagarsinta klodiųjų rekvizicija; vienas pirklis keičias klodes paslepė, už ką jam teko apie keturis mėnesius patupėti kalėjime.

Vokiečiai neapkenčia visa, kas rusiška: visos iškabos, rašytos rusų kalba, užteptos, mokiniams draudžiama nešioti diržus ir aukštas apikakles kad nepriminti rusų for-

mos. Atidengta viena gimnazija, kurioje viskas mokinama vokiečių kalba.

Kuone kiekvienoje kerteje atsidarė kavinės, kuriose galima gauti slaus, degtinės, biljardų lošti. Daugybė „pusinteligencijų“, kurios negali gauti jokio darbo, skepta paleistuvybės baloje. Tokio ištvirkimo, esa, Liepojoj žmonės dar niekuomet nėra matę.

Užėmus Liepoją, vokiečiai pareikalavo, kad miestas užmokėtų 5 milijonus rublių kontribucijos. Reikalajama suma užmokėjo pirkliai didžiuliais, kurie už tai gavo telėgę išleisti bonų 5 milijonus rub. Bonos dabar vartojamos greta rusų rublių ir vokičių ženkliu.

Miesto valdyba sena, į kurią įeina kuone vieni vokiečiai. Tramvajai mieste eina. Su Klaipėda Liepoja susiejiyta geizkeliai.

Amerikos Naujienos.

1-mo gegužės straikai.

Philadelphijoj su 1-ma d. gegužės sustraikaivo 600 namų tapytojų, reikalaudami inijos pripažinimo.

Tuo pat laiku sustraikaivo apie tūkstantis kitų triobesiu statymo darbininkų ir pasiryžę negrįžti darban, kol jų reikalavimai nebus išpildyti.

Princeton'e, N. J., apšaukta straikas statomo Rockefellerio Instituto namo darbininkų. Jame dalyvauja 150 vyrų.

Jersey City, N. J., šeši šimtai vyrų ir moterų Eureka Fire Hose kompanijos pabrėke paliovė dirbe, reikalaudami algų padidėjimo su dešimtu nuošimčiu ir devynių valandų darbo dienai.

New Yorke tebestraikuoja laivų darbininkai. Suvirsum 1.000.000 maišų cukraus, miltų ir daugybės įvairiausių rūšies sprožalių, bombų stovisukrautų dokuose ir sankrovose, kadangi delei straikeo negalima jų sukrauti ir laivus ir išsiųsti į paskirtas vietas.

Sayre, Pa., iš 300 Lehigh Valley geizkelio darbininkų sustraikaivo 100. Jie nori algų pakėlimo 20 nuošimčiu.

Lebanon, Pa., American Iron and Steel Manufacturing Company savanoriai pakėlė savo darininkams algas pradėdant nuo 5 iki 10 nuošimčių. Iš to pakėlimo pasinaudos apie 4000 darbininkų.

Philadelphijoj ir Readinge, Pa., jau antrą kartą minėta kompanija liuosu noru bėgyje dviejų paskutinių mėnesių pakėlia algas.

Didelė darbininkų paroda.

New Yorke darbininkai savo švente, 1 d. gegužės apvaikšėjo labai įskilmingai, su didžiausia paroda, kurioje tokia ekaltinga darbininkų unijietų minia dalyvaavo, jog negalima buvę nei suskaičiuoti. Paroda tečiaus neapsiejo be nesmagių prietikių. Suareštuota tris anarkistai už raudonos vėliavos iškėlimą Rutgers Square. Taipgi buvę apskumėdaviu Union Square, socialistams laikant prakalbas.

Nebus angliakasių straike.

New Yorkas, 30 balandžio. Galop algų padidėjimo derybos tarp kietųjų anglių darbininkų atstovų ir operatorių užbaigta ramioju. Darbininkai gaus keturiems sekantiems mėtams didesnę mokestį, kas kompanijoms ateis \$9.000.000 viršaus. Straike, sakoma, nebūsia.

649 užmuštų, 22450 sužeistų New Yorke gatvėse.

New Yorke miesto gatvės kasmet žyra daugybės žmonių. Sulyg apgarsinta statistika pernai metų miesto gatvėse buvo 22.540 netikėtų atsitikimų, kuriuose žuvo 649 žmonės, tarp tų žuvusių 149 moteriškūs. New Yorke mieste moteriškų yra 40.000 daugiau nei vyrų, taigi sulyg statistika moterų daug mažesnis sulygintinai skaitlius palėka nelaimingų atsitikimų aukomis.

New Yorke gatvės važinėja automobilių tris syk tiek, kiek arkliais traukiamų vežimų. Netikėtų nelaimingų atsitikimų su arkliu traukiamais vežimais buvo 3.180, gi su automobiliais 6.454. Iš užmuštųjų 290 buvo vaikai mažiaus 16 metų, kiti 869 suaugusieji žmonės. Iš 22.540 sužeistųjų gatvėse 3.661 buvo sužeisti iš savo kaltės, kad nesisaugojo, gi iš kaltės vežėjų sužeistų buvę 701.

Valgomųjų daiktų pabrangimas.

Suvienytu valstijų žemdirbystės departamentas pargarsino savo surinktas valgomųjų daiktų kainas, sulygintai su praėjusiais metais. Iš to raportu aišku, kad dabartinė karė baltisai pakėlė mėsos kainas:

Kiaulienos 100 svarų kainavę 6.48 dol., dabar perka ma už 8.21 dol.; keltuvienos (karvės mėsos) 100 svarų pernai buvo pardavinėjama po \$6.96, šimet mokama \$6.66; 100 svarų avienos pernai kainavę \$5.60, šimet gi mokama \$6.81.

Abelnai, valgomųjų ir gyvenimui reikalingiausių dalykų kaina pakilusiu nuo 30 iki 50 centų ant dolerio. Ypa-

tingai pabrango korpės (ševerkyka) ir visokie beveliniai audiniai.

Straikierių susirėmimas su milicija.

Pittsburgė, Pa., 2 d. gegužės pakilo žiauri gatvės baltija tarp vietinės milicijos ir straikierių, kurie užpuolė Edgar Thomson dirbtuve, prizuočia Carnegie plieno kompanijai Braddocke, Pa. Kova tęsėsi visa, valanda ir pasibaigė 2 straikieriais užmuštais ir 31 sužeistų. Iš pastariejų mažų-mažiausia penki mirtinai sužeisti.

Dar aršiau sukirsinta minia krūvomis savo tarpe aukomis nesirengia greit nusiginkluoti. Todėl gubernatoriaus Brumbaugh pašaukė miliciją daboti tvarkos ir maisto apimtas vietas.

Straikieriai sušturmavę Braddocke ir Rankine keturias darbes plieno kompanijos dirbtuves.

Šeši vokiečių kaliniai pabėgo.

Lethbridge, Kanada. Iš belaisvių lako čia pabėgo šeši vokiečių kaliniai tuneliu, kurį jie išsikasė keturių pėdų po žeme ir 110 pėdų ilgio.

— New Yorke sustraikaivo 35.000 viršutinių parėdų suivėjos.

A. a. Bładas Gimbutis.

Petrogradas 13 (26) Kovo 1916 m.

Slomis dienomis užbalę čionai savo gyvenimui vienas iš eseniųjų ir žymeniųjų šionykštės lenkų kolonijos veikėjas. Buvo tai, lenkiškai skambant „Wladislaw syn Karolà Gimbut“.

Grynas žemaitis, Siauliu gimnazijos auklėtinis, velionis dar gimnazijoje nebuvo mylimas draugelis už savo jau tuomet apsiėrikusį asmeniškąjį pragmatizma.

Kaipo prielikusis advokatas, tulų Rusijos pramonės draugijų patarėjas ir kunigalkščio Uoginto (Oginckio) namų užvežėda, velionis buvo vienu iš geriau pasiturinčių Petrogrado gyventojų.

Kaipo sulenkėjęs žemaitis a. a. Bładas Gimbutis buvo vienu iš uolig-uoliausių lenkystės apšaltai.

Nuo pat pradžios lietuvių tautiško iš miego pabudimo, velionis buvo didžiausiu neprieteliu ir lietuviystės ir apsiėgyvenusiųjų tuomet Petraplyėje lietuvių. Savo lenkiškam apjakime jisai nesidirovėdavo viešai tarp lenkų skelbti, jog kiekvienas lietuvis, stovis už klančią iš miego lietuviyste, tai netik paprasčiausias Rusijos valdžios patalika, bet tiesiog paiseidavusia į šnipais, o gyvenusiems tuomet Petrograde lietuviams-kunigams, velionis nekartą yra drėbęs ir akis, kad atsidandant lenkystės, jie tuom pat atsižada ir katalikystės, todėl jie baigsią tuom, kad visi priėmsią pravoslavią, nesą tikroji katalikystė esanti vien lenkystės. Lenkas, anot jo, savaimi katalikas. Kaip klydo velionis — parodė vėliau atsiradusieji lenkų kunigai marijavitai. Kiek nemalonų pridribo a. a. Gimbutis tuometiniams Petraplyės kunigams lietuviams, galima spręsti iš to, jog dar toli prieš mums spaudą atgavus, anais sunkiais poilitiškio gyvenimo laikais, jisai ar patsiat tylomis, ar per savo auzentes prie šv. Kotrynos mergaitių gimnazijos vedėjas, kaip įmanydamas skuzdavo ir šmeižė savo Antvyskuų akvės Petraplyės kunigus lietuviuis. Ar a. a. Gimbutis taip elgėsi iš persitikrinimo ir tikros lenkystės meliš sunku nūnai tespreiti. Užteks pažymėdus, kad, kaip praktikos vyras, jisai, rusų draugijoje, anais laikais, kuomet dar Dumos nebūta, visur ir visuomet rodydavosi ištikimiausiu (blagonažėnu) Rusijos pavaldiniu. Žodžiu, anot rusų patarlės: jisai „torgoval na dvie lavočkėki“! Tiesiog veidmainiavo, lietuviškai sakant.

Velionio namų būta tiesiog lenkišku Petraplyės „Krokvu“. Vaikai apkraunami patriotiškais Krokuvos leidiniais ir apkabinėjami visokiais lenkų ereliais ereliukais. Ir-gi išimant jo advokato „oficialinio“ kambario, apsilankiusieji Gimbučio namuose Petraplyės lenkiukai ir padanges keldavo Gimbučio patriotizma, juo labiau, kad jo žmona, kaip paprastai moteriškė, buvo daug karštesnė lenkė, negu jos vyras. Ir tik ebtėbės iš šeimninkų lenkiškumo! P. Gimbutienė suvis ne lenkė, o tik sulenkėjusioji vokiečiai Slezingeriui (Schlesingeri) Pasirodo, jog virtusieji lenkai kitų tautų pabėgėliai, ar jie būtų baltgudžiai, vokiečiai ar lietuviai, visuomet kur-kas karštesni patriotai už tikrų tikriausių lenkus.

Velionis, kaip matome, nemylėjo nė savo gimtinės šalies, nė savo protėvių kalbos, taigi ir nelemta jam buvo parnešti kaulų tėvynei.

Išleisdamas, šiaurį padangėje, vargšė tautietis, kolei arkaniolio triuba neprikels Tavęs iš kabo, kuomet ant paskutinio Viešpaties teismo, Jozapato pakalnėje, neišvysi savo gyvenimo klaidos ir nepersitikrysi, jog lenkas nevisuomet katalikas, jog lietuvis ne lenkas. Galėk sau ramiai, iki laikui, kuomet suprastoji Tavo gyvenimo klaida neprievs Tavęs prieto, jog Tavoji nuodėmė prieš suvargintą tavo tėvynę nebus tau atleista taip, kaip tau atleidiata ant tavo kabo, tau nekartą skūdišiai ir neteisingai nuskrastusieji tautiečiai. Saulietis.

Katalogas Knygų

Kun. A. Miluko išleistų

Apeigos Rymo katalikų Bažnyčios. Lenkiškai parašė kun. J. Lunkevičius. Vertė Gerutis. Antra laida. Shenandoah, Pa., 188 pusl.	60
Antanukas. Apsysaka B. Pruso. Vertė Selimas. Antra laida. Shenandoah, Pa., 40 pusl.	15
Bajoro Vuošvis. Apsysaka iš lietuvių gyvenimo. Parašė Jonas Kmitas. Shenandoah, Pa., 63 pusl.	15
Birokratai. Apsysaka iš paskutinių atsitikimų Lietuvoje. Parašė Jonas Kmitas. Shenandoah, Pa., 79 pusl.	25
Gyvačių Karalius. Ir kitos apysakėlės. Parašė Ksaveras Vanagėlis. Shenandoah, Pa., 81 pusl.	10
Iš daktaro pasakojimų. Rudens diena. Sulaukė. Parašė Satrijos Ragana. Shenandoah, Pa., 69 pusl.	25
Išvakarės gret Lemano ežero. Parašė kun. M. Morauskis. Vertė Gerutis. Shenandoah, Pa., 172 pusl.	75
Kova ties Žalgiriais. Istoriska drama keturiuose aktuose. Parašė Savasis (Dr. V. Pietaris) Shenandoah, Pa., 31 pusl.	25
Kunigo gimine. Parašė J. Gerutis. Shenandoah, Pa., 68 pusl.	20
Kaip Elzietė praleido šv. Jono dieną. Parašė P. D. Shenandoah, Pa., 63 pusl.	20
Krasauninkas—Laižybos—Dievo žmonės. Parašė Ksaveras Vanagėlis. Philadelphia, Pa., 28 pusl.	10
Kardinolo Mercier gromata apie Patriotizmą ir Išlaikymą	5
Kun. Dr. M. Gustaitis. Du laišku iš Kelionės Kun. Dr. M. Gustaitis	5
Laisvės Metu. Apsysaka iš paskutinių atsitikimų. Parašė Antanas. Seinai, 1908 m. 187 pusl.	75
Lietuviškas Albumas. Dalis I. Istoriskos ir šiaipjau Lietuvos vietos. Parengė ir išleido kun. A. Milukas Shenandoah, Pa.	75
Lietuviškas Albumas. Dalis II ir III. Lietuvoje raštininkai, žymiausi vyrų ir tų pat. Parengė ir išleido kun. A. Milukas.	1.50
Lietuviškos Pasakos. Spaudon parengė Dr. J. Basanavičius. Didelio formato knyga, 992 pusl.	1.50
Laiškai iš Kelionės po Palestina. Kaštaiš kun. Antano Miluko. Shenandoah, Pa., 94 pusl.	50
Motorystė ir šeimyna. Iš vokiškos kalbos vertė J. Gerutis. Philadelphia, Pa., 41 pusl.	50
Mūsų Socialistai. Apsysaka iš paskiausių Lietuvoje atsitikimų. Parašė Jonas Kmitas. Shenandoah, Pa., 57 pusl.	15
Melagių Dėdė. Vaizdelis iš Džukų gyvenimo. Parašė Ksaveras Vanagėlis. Shenandoah, Pa., 27 pusl.	10
Mūsų Išganytojaus Jėzaus Kristaus gyvenimas. Naujas pataisytas išleidimas. Shenandoah, Pa., 209 pusl., su paveikslais.	75
Nekaltybė. Iš vokiškos vertė J. Gerutis. Shenandoah, Pa., 89 pusl.	25
Pamokslai be kunigo. Pamokslai ir evangelija kiekvienam nedideliui. Parašė J. Gerutis. Shenandoah, Pa., 214 pusl.	1.00
Pasakyk Matušei, Agnieška, Ant, Gariavio. Trijs Satrijos Raganos apysakėlės.	15
Pradžia ir išsiplėtimas Katalikų Tikėjimo. Parašė Vyskupas M. Valančius. Reikalingiausia kiekvienam lietuviui katalikui knyga. Shenandoah, Pa., 235 pusl.	1.00
Paklydėliai. Kun. J. Geručio. Antras leidimas. „Zvaigždė“ skyrta, 416 Hooper Str., Brooklyn, N. Y.	10
Algimantas arba Lietuvių 13-ame šimtmetyje. Istoriska apysaka. Parašė Dr. V. Pietaris. Penki tomai. Shenandoah, Pa., 488 pusl.	2.50
Anima Vilis. Marės Radzevičiūtės apysaka. Jono Montvilos vertimas. Antra laida. Shenandoah, Pa., 162 pusl.	75
Fabiolė arba Bažnyčia Katakumbose. Kardinolo Wiseman'o. Vertė Vytautas. Shenandoah, Pa., 354 pusl.	1.00
Iš kelionės po Europą ir Aziją. Parašė Pranašius Julė. Philadelphia, Pa., 380 pusl., 108 iliustracijos (paveikslai); Audeklo aparatai	2.00 2.25
Skūros aparatai, paauksuotais kraštais	3.50
Ne Mieste Laimė. Francižiškai parašė Pierre L'Ermite. Lietuviškai vertė Pranašius Julė. Shenandoah, Pa., 206 pusl.	1.00
Siapas ir anapa grabo. Parašė J. Gerutis. Shenandoah, Pa., 210 pusl.	50
Sodžionių Teologija. Parašė J. Gerutis. Gražiausia lietuviška kalba šioje knygoje išdėstyta visos Katalikų Teologijos mokslas. Shenandoah, Pa., 285 pusl.	1.00
Šventųjų Gyvenimai. Skaitymai kiekvienai metų dienai. Su paveikslais. Spaudon parengė kun. A. Milukas. Visi keturi tomai	3.00
Drūtais audeklo aparatais	8.50
Skūros aparatai, paauksuotais kraštais	5.00
Vaidiūčio Eilės. Su velionio plačia bijografija ir paveikslu. Philadelphia, Pa., 1912. 167 pusl.	75

Našlaičiai. Likimas tulos šeimynos. Vertė P. Str. Shenandoah, Pa., 81 pusl.	15
Pikta Dvasia. Latviškai parašė Rudolfas Blaumanis. Lietuviškai vertė Idlargas. Shenandoah, Pa., 72 pusl.	25
Patrimpo Laiškai. Parašė K. A. K. Kun. A. Miluko leidimas. „Zvaigždė“ Spaustuvėje. Shenandoah, Pa. 1907 m.	60
Susiskaldėliai. Vaizdelis iš mūsų sodiečių gyvenimo. Parašė J. Gerutis. Shenandoah, Pa., 62 pusl.	20
Socialistai. Kas jie? Iš kur atsirado? Korių? Parašė kun. A. Civiškas. Shenandoah, Pa., 124 pusl.	10
Saulė nusileidžiant. Iš mūsų Karionės. Kaidų vakaras. Satrijos Raganc. apysakė. Shenandoah, Pa., 62 pusl.	15
Steponaičio Raštai. Pilnas pomirtinis velionies raštų (eilėmis ir proza) išleidimas. Tvarkė Lindas Gira. Kaunas, 1912. 121 pusl.	1.00
Trumpas Katekizmas	10
Valdimierius. Graži apysakėlė. Shenandoah, Pa., 47 pusl.	10
Užsiskant augščiau minėtas knygas reikia kreiptis šiuo adresu:	
„ZVAIGŽDĖ“	
3654 Richmond Str. Philadelphia, Pa.	
416 Hooper Street, Brooklyn, N. Y.	

Naudingos ir Pigios Knygeles

Svetimos spaudos, gaunamos Žv." knygyne.	
BALSAS Amerikiečių Lietuvių (Tėvų Sventajai) Leona XIII ir gyvenimai dviejų didžiųjų Dievo tarnų. Lietuvių: Kun. Andrius Rudaminas, J. Žavito, ir Kunigaikščio Merkelio Gedraičio, Zemačių Vyskupo	5
BLAIVININKU KNYGELE arba pamokymas apie blaivybę	5
DIENELEI BREKSTANT. Žalvarnio eilės	20
GAMTA — SVEIKATOS SALTINIS. Kam yra nemaloni sveikata? Tečiau retas kuris atskandina apie ją rūpinasi. Si knygelė suteikia pluošteli reikalingiausių apie sveikatą žinių, todėl yra haudinga kiekvienam	15
GYVOJO RAŽANČIAUS ĮESTATAI	5
KIPSAI PINTINEJE ir dvi žuvės. Dvi apysakėlės	5
MIESTELIO ONUTE. Sulenkėjusiems lietuviams apsakmėlis	5
MEILĖS AUKA. Apsysaka iš paskutinių J. Kristaus dienų	5
OBRUSTELIAI. Galerija paveikslų iš maskolių gyvenimo Lietuvoje	25
SVENTOJI AGNĖTĖ. Drama dviejose veikmėse. Labai tinka paslaikytumui ir lošimui	25
TRUMPAS LIETUVOS APRAŠYMAS. Su paveikslais. Pamokinanti paslaikytumui kiekvienam, kurs nori susipažinti bent kiek su savo Tėvyne—Lietuva	25

Laiškams ir pinigams siųsti adresu: **„ZVAIGŽDĖ“**
3654 Richmond St., Philadelphia, Pa.

Pirmutinis Lietuviškas New York UZEIGOS NAMAS arba HOTELIS

Lietuviai kreiptis pas sąnuosius. Mes patalpinam, kad butinai yra reikalingas lietuviams New York UZEIGOS NAMAS. Tai mes ir įsteigim tą užeigos namą, kuris rindas, po numeriu 498 Washington Str., kaimas Spring St., New York City. Remiamas kaimiškais, kurie manas kelian. Lietuvių, nepamirškite atsilankyti į mūsų užeigos namą, gaunite sušildintus patalpinimus. Mes patalpinam New York paslaivius, prabuvočius iš kitų miestų. Suteikiam jiems nakvybę ir pa rūpinam paspartin konsultu.

PARDUODAM LAIVKOTEŠ
anti drūtinaiš ir gražiausių garlaivų už pigiausių kainų iš Lietuvos ir Lietuvių. Siunčiam ir išimom pinigų vių viešpatyčių.

Darom davieriamis pigiau kaip kiti! Reikalav laivkoteš kainų, pažymėdamas iš kur ir į kur eiti, valdote. Neįdėjam kreiptis pas mus su visokių reikalais į aryminius joms šofonius apšer laivus.

Ger. J. Bartašius & Co.
498 Washington St. 416 Hooper St.
Cor. Spring St. Prie Grand St. Ext.
NEW YORK, N. Y. BROOKLYN, N. Y.
261 W. Broadway
SO. BOSTON, MASS.

Profesorius S. Rakauskas

Pabaigos muzikos konservatorijai New York'o mieste, duoda smuiko lekcijas (ant pjano, smuiko ir visų pušiamų instrumentų) savo rezidencijoje. Išimtinose atsitikimose gali atsilankyti į mokinų namus ir ten duoti reikalaujamas lekcijas.

Kreipkitės asmeniškai arba per laiškus šiuo adresu:
PROF. S. RAKAUSKAS,
94 Clinton Ave., Maspeth, L. I., N. Y.

Father's Di Ielsi -- Kosulio Gyduolė

yra geriausias vaistas nuo kosulio, šaltio, whooping kosulio, astmos ir kitų ligų turinčių susirimą su plaučiais.

Mainieriai, kankinami Mainų Dulkių, Parako dūmų ir Astmos aptuėrės pagelbia, vartodami Fither Dilelei's Kosulio Gyduolė. Turi pagyrimus nuo natyrius mainierių, kaip geriausias vaistas visokiuose atsitikimuose.

PARSIDUODA VISOSE APTEKLOSE

Kaina, 35c, 65c, \$1.00
Rekomenduojame taipogi

Father Di Ielsi's Grumuliavimų Tonikas,
pagarina grumuliavimą, kraują padaro turtingu ir papalina nemalonų kvapą. Kaina 50 centų.

Father Di Ielsi's 402 Liniment,
yra skiriamas nuo reumatizmo, nervingumo, nikelėlių, atšėjimų, išiminių, galvos skaudėjimo ir t. t. Kaina 25c.

REV. MICHAEL DI IELSI' 402 Division Str. Camden, N. J.

Telephone 2718-M Market

M. AKIALIS

Lietuvis Graborius

146 Adams St. Kampas Lafayette St. Newark, N. J.

Parsamdo automobilius ir karistas visokiuose progose

IŠ KELIONĖS PO EUROPA IR AZIJA

Ta knyga yra tai

Didžiausias savo rūšies veikalas, parašyta „Zvaigždė“ redaktorės J. Pranašienės. Knyga turi apie 380 puslapių ir papuošta 102 iliustracijomis (paveikslais).

Indomus toje knygoje aprašymai Prancijos, Belgijos ir Vokietijos žemių, kur dabar verda Europišką karę. Tie aprašymai papuošti daugeliu iliustracijų.

Bet indomiausias beabejo yra aprašymai spūdučių iš Tėvynės ir iš senovės Lietuvos žemių, kuriuos vienok viršija aprašymai Vidurinės Azijos, Kaspijos ir Kaukazo žemių ir anų žmonių. Nemažiau įdomus aprašymai abiejų Rusijos sostinių, Maskvos ir Peterburgo, su pamėnijimu lietuvių naujokynių istorijos tose vietose.

Knygos kaina 2 dol.
Audeklo aparatai 2.25
Skūros aparatai su paauksuotais kraštais 3.50

Galima gauti „Zv.“ Knygyne

Dr. W. J. WINTERS

Daktaras ir Chirurgas

pabelega daktarystės moksis Jefferson Medical College'je su pagarba Specialistas abiejų ligos, nosies ir gerklės. Gydo pasek mingai moterų ligas.

OFISAS: 110 W. Oak str., netoli S. Jardin st. SHENANDOAH, PA.

Prenumeratoriams

Kurį prenumeratės laikas pasibaigė, teikėtės nesiveliuoti ja atnaujinti, kad nereikėtų sustoti laikraščio siuntus. Užsimokėjusiems iškalno už metus, duodame pasirinkti iš mūsų katalogo už 1 dolerių knygų dovaną. Užsimokantieji už 2 metus (\$4.25) gauna dykai Gyve nimus šventųjų drūtais audeklo aparatais.

Geriausias budas dėl įtrinimo
Neturi skaudėti nei viename name

PAIN-EXPELLER

Jau nuo 50 metų yra vienas iš numylėtų naminių body pas lėtuviškas ir visame pasaulyje.

Tikras tikrai su pažymėta marke „IKARA“

2c. Ir 5c. butulikas visose apšvietose arba

F. AD. RICHTER & CO.
74-80 Washington Street, New York, N. Y.

Amerikos Lietuvių Kat. Laikraščiai.

Didesne! Didesnė! „TIKYBA IR DORA.“

Nuo Naujų Metų eina padidinta. Invaizaus skaitymo tikėjimui ir dvasiško turinio yra dvigubai tiek kiek pirma buvo. (Kiekvienas tą laikraštį skaitydamas atras nemažą savo dvasiai paguodą; atras taip pat išaiškinimą visokių abejojimų ir užmetinėjimų tikėjimo dalykuose).

Laikraštis eina bu kartų į mėnesį.

Kaina liko ta pati: 75 c. metams.

Kas atsiųs už 1 c. krasos ženklejį (stampą), gaus vieną numerį pasiūgti.

Prenumeratą galima siųsti ir krasos ženkleiais.

Adresas: „TIKYBA IR DORA“

1631 W. North ave., Chicago, Ill.

Tinkamiausias lietuviams laikraštis yra „DARBININKAS“

„DARBININKAS“ eina utarniniais, ketvergais ir su batomis.

„DARBININKAS“ paduoda daug žinių iš darbo lauko, apie unijas, apie darbininkų judėjimą.

„DARBININKAS“ paduoda daug straipsnių, naudingų darbininkams pasiskaitymui, rašytų pačių darbininkų.

„DARBININKAS“ paduoda svarbiausius motikius visame pasaulyje, indomiausias žinias ir žingeidžiausias atsitikimus.

„DARBININKAS“ visomet turi smagių, gražių eilių, dailių vaizdelių ir apyskaičių.

„DARBININKAS“ visomet turi viso to, kas darbininkui svarbu, naudinga, indomu ir suprantama.

„DARBININKAS“ nuolat išleidinėja knygelių, kuriuos dailumu, gražumu, turtingumu, pigumu viršija visos išleistuvės.

Skaitykite ir platykite „Darbininką“ ir jo leidinius.

Prenumeratos kaina: tris kartus savaitėje metams \$3.00; pusmečiui \$1.50; vieną kartą savaitėje, užsiskaitant tik subatinis 8 pusl. numerius, metams \$1.50, pusmečiui 75c.

Adresas: „DARBININKAS“

242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Jeį trokšti apšvietos

ir sveiko maisto savo protui, tai skaityk dvasiautinį, ilus-truota jaunimo laikraštį „VYTI“

„VYTIS“ yra vienatinis ir pirmutinis jaunimo laikraštis Amerikoje.

„VYTYJE“ telpa geriausi raštai mūsų jaunų rašytojų, literatų ir studentų.

„VYTYJE“ rasi žinių iš Amerikos bei Lietuvos jaunuo-mėnės gyvenimo.

„VYTIS“ leidžiamas tautiškai—katalikiškoje dvasioje.

„VYTI“ leidžia Lietuvos Vyčių jaunimo organizacijai.

Metam „VYTIS“ kanouoja \$1.50, pusmečiui 75c.

L. Vyčių organizacijos nariams „VYTIS“ siunčiamas už mėnesines mokesis.

Prišiek savo antrašą ir už 2 c. ženklejį, o viena numeri pažūrėjimui prisigumė velni.

Visais reikalais kreipkitės:

„VYTIS“ Chicago, Ill.

731 West 18th St., Chicago, Ill.

Jeigu nori turėti gerą ir pigų laikraštį užsirašyk

„Santauka“

„SANTAUKA“ išeina kiekviena penktą 4-rių pusl., didelio formato ir kainuoja metams tik \$1.00, pusei metų 65 c. Kitose vietpatytėse metams \$1.50 pusei metų 85c.

„SANTAUKA“ paduoda naujausias žinias netik iš karės lauko, bet ir iš viso pasaulio.

„SANTAUKA“ talpina pamokinančius straipsnius, poeziją, vaizdelius ir satyrą.

„SANTAUKA“ eina katalikiškoje tautišioje dvasioje.

Pasiūromėjimui vieną numerį siunčiame dykai

Santauka

2120 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

„Tautos Rytas“ mėnesinis Blaivinkų laikraštis 16 puslapių didumo. Kainuoja metams tik 50c. Adresas:

REV. J. VALAITIS

28 Cherry Str. Shamokin, Pa.

KATALIKIŠKŲ LAIKRAŠČIŲ PRIETELIAMS.

Pagal įvykusios sutarties tarp katalikiškų laikraščių leidėjų pranešame šit ką: Tiems, kurie užsisakys per katalikiškų laikraščių agentūras daugiau, negu vieną laikraštį — bus daromos žymios nuolaidos. Kuo daugiau kas užsisakys laikraščių, tuo didesnė bus padaroma nuolaida.

- 1) „Draugas“ — \$2.00, „Zvaigždė“ — \$2.00.
- Užsakant abu — \$3.25
- 2) „Draugas“ — \$2.00, „Darbininkas“ — \$3.00. Abu \$4.00
- 3) „Zvaigždė“ — \$2.00, „Darbininkas“ — \$3.00. Abu \$4.00
- 4) „Draugas“, — „Zvaigždė“ ir „Darbininkas“ — \$5.25
- 5) „Zvaigždė“ — \$2.00 ir „Tikyba ir Dora“ — 75c. Abu \$2.25
- 6) „Draugas“ — \$2.00 ir „Tikyba ir Dora“ — 75c. Abu \$2.25
- 7) „Tikyba ir Dora“ — 75c. ir „Darbininkas“ — \$3.00. Abu \$3.00
- 8) „Draugas“, „Zvaigždė“, „Darbininkas“, „Tikyba ir Dora“ — \$5.75
- 9) „Draugas“ — \$2.00, „Vytis“ \$1.50. Abu \$2.75
- 10) „Draugas“ — \$2.00, „Zvaigždė“ — \$2.00, „Vytis“ — \$1.50. Visi \$4.00
- 11) „Draugas“, „Zvaigždė“, „Vytis“, „Tikyba ir Dora“, — \$4.50
- 12) „Darbininkas“ ir „Vytis“ Abu \$3.75
- 13) „Tikyba ir Dora“ ir „Vytis“ Abu \$1.75
- 14) „Draugas“, „Zvaigždė“, „Tikyba ir Dora“, „Vytis“ ir „Darbininkas“ — \$6.50
- 15) „Draugas“ \$2.00, (arba „Zvaigždė“) ir „Zvirblis“ — \$1.00. Abu \$2.50
- 16) „Tikyba ir Dora“ ir „Zvirblis“ Abu \$1.50
- 17) „Vytis“ ir „Zvirblis“ Abu \$2.00
- 18) „Darbininkas“ ir „Zvirblis“ Abu \$3.25
- 19) „Draugas“, „Vytis“, „Zvirblis“ Visi \$3.50
- 20) „Draugas“, „Zvaigždė“, „Tikyba ir Dora“ ir „Zvirblis“ Visi \$4.25
- 21) „Draugas“, „Zvaigždė“, „Tikyba ir Dora“, „Darbininkas“ ir „Zvirblis“ Visi \$6.25
- 22) „Draugas“, „Zvaigždė“, „Tikyba ir Dora“, „Darbininkas“, „Vytis“ ir „Zvirblis“ Visi \$7.25

Pasarga: Čia dar nepaminti: „Mokslėvis“ — \$1.00, kuris negali būti nuolaidos, nes ne biznio pamatais eina; „Tautos Rytas“ — 50c, kuris ir taip labai pigus, ir „Pažanga“, — \$3.00, kurios leidimas dar nėra pilnai paraiškėjęs.

Kurie per „ZVAIGZDES“ redakciją nori užsimokėti už kelių katalikiškų laikraščių prenumeratą, tai gali gauti už viršmėnėtas kainas:

A. MILUKAS & CO.

3654 RICHMOND ST., PHILADELPHIA, PA.

LAIKAS VISIEMS PRIE SVIESOS

Jeį trokšti gyti tikrą šviesą, užsirašyk laikraštį „SVIESA“

kuri skaitydamas pats apšvietiesi ir kitam galėsi prie šviesos parodyti kelią.

„SVIESA“ rašo labai daug pamokinančio apie žmogaus pažangumą.

„SVIESA“ kainuoja metams tik 50 centų.

Visokiais reikalais kreipkitės adresu:

46 CONGRESS AVE., WATERBURY, CONN.

„Draugas“

Vienintelis pigiausias Lietuvių Katalikų

DIENRAŠTIS

„DRAUGAS“ duoda daug žinių iš karės lauko, pasakoja, kas dedas nelaimingoje mūsų tėvynėje Lietuvoje, skelbia indomiausias atsitikimus iš viso pasaulio. Žinios paduodamos knogrečiavusiai.

„DRAUGAS“ remia, stiprina lietuvių katalikų draugijas, rūpinasi jų reikalais.

„DRAUGAS“ kelia tautišką susipratimą, platina katalikišką lietuvišką kultūrą.

„DRAUGAS“ rašomas aiškia ir visiems suprantama kalba.

„DRAUGAS“ metams tekašiuoja tiktai \$3.00, pusei metų \$1.75. Čikagoje, siunčiant pačta, metams \$4.50. Nuo vaikų ir nuo agentų perkant atskirais numeriais po 1c.

Užrubėyje „Draugas“ dienraštis metams \$6.

„SAVAITINIS DRAUGAS“, Metams kaštuoja tik \$1.50.

Atskiras numeris po 3c.

Visais reikalais kreipiantis adresuokite:

Draugas Publishing Co.

1800 W. 46th St. CHICAGO, ILL.

Mato Miluko SPAUSTUVĖ

Atlieka įvairiausius spaudos darbus. Apskaitymai už darba suteikiami taipogi per laiškus ant kiekvieno pareikalavimo.

Sykiu čia įsteigta

„Zvaigždės“ Skyrius

kuriame galima atlikti visokius reikalus, paduoti apskelbimus, užsisakyti laikraštį ir t. t.

416 Hooper St., Brooklyn, Y. N.
Kur sueina Grand St. ir Grand St. Extension.
(Arti Union Ave.)

L. D. Phone 533

DOMIN. BRAZINSKAS

Visoje Elizabeth'o apylinkėje gerai žinomas

LIETUVIŠKŲ GRAGORIUS

79—81 Wall Street Elizabethport, N. J.

Pasamdo vežimus ir automobilius Pasivažinėjimui Veselijoms Krikštynoms ir t. t.	Pataravimas visiem be skirtumo Sąžiningas Užgėdanantis Greitas Ir Pigus
---	---

LIETUVIAI, VISUOMET KREIPKITES PRIE SAVIŠKIO!

Draugijų atidai

„Viską ko organizacijos reikalauja no mažiausio ir pigiausio ženklio iki puošiausios Karūnos arba Vėliavos.

Nuo menkiausio guzikuko iki Pulkinasio aukso medalo. Viską atliekame pigel ir gerai, ir jau užgėdinom takstantibus draugijai.

Naujos draugijos reikalaukiti sampliciu, o senos pasisiekit savo vieną seną ženklielį arba šarpa, o mes ant paskirto laiko darba atlikisime.

VISUOMET SU PATARNAVIMU.

M. A. NORKUNAS, 166 Melrose Str. Montello, Mass.

Didžiausia Krautuvė

Visokios talpos lietuviškų ir lenkiškų knygų, rašutinių, aludrinių ir sukamosų laikraščių, tegul visokių religijū dalykų. Kas nori peritiktinti, tegul prisidėda 10c. stampomis, o aplykys maso dailių katalogų, kokio nė vienas iš lietuvių iki šiol neturėjo.

Kas užsirašs pas mane „Zvaigždė“, tas gaus knygų „Hesantavi čia pasakos“ vertės \$1.50, arba by kokis į mano katalogą knygų vertės 1 dol., o u r a n a i. Visų senas palpatamas

Povilas P. Mikalauskas, 248 W. Fourth St., So. Boston, Mass.

Juokų, pašapos, pajuokos Laikraštis „Zvirblis“

Nuo spalio mėnesio 1915 eina naujas vienatinis visoj Amerikoje juokų ir satyros mėnesinis laikraštis vardu: „ZVIRBLIS“, kuris visiemis didziai reikalingas ir labai naudingas. Už ištiesus metus prekiuoja tik vienas dol. Reikalingi agentai, kurie nuo kiekvieno dolero gaus 25 centus, o už kožną šimtą surastų prenumeratorių (metiniu) gaus dovanų dar (po 5 dol.). Jeigu norite naudingai praleisti liuosą laiką ir širdingai pasijuokiti, trojau pasikvėskite i savo namus „ZVIRBLI“

Box 576 Forest City, Pa.

Dovanos!

Kas mums prisiųs \$2 prenumeratos už

ŽVAIGŽDĖ

pats už save ar už kitus, gaus Dovanų už 1 dol. knygu.

Jei prie tų 2 dolerių dar pridės 35 centus, tai gaus Dovanų netik už 1 dolerį knygu, bet ir Re-
fančių iš brangių akmenų su pauksuotu kryželiu ir škaplierų medaliukėliu.

Dovanas galima išsirinkti iš sekančių Knygų:

- ALGIMANTAS ARBA LIETUVIAI 13-AME SIMTMETIJE. Istoriska apysaka. Parašė Dr. V. Pietaris. Penki tomai. 2.50
- ANIMA VILIS. Marės Radzevičiūtės apysaka. Jono Montvilos vertimas. Antra laida. 163 pusl. 75
- FABIOLE ARBA BAZNYCIA KATAKUMROSE. Kardinnolo Wisemano. Vertė Vytautas. 354 pusl. 1.00
- KOVA TIES ŽALGIRIAIS. Istoriska drama keturiuose aktuose. Parašė Savasis (Dr. V. Pietaris) 26
- NE MIESTE LAIME. Prancūziškai parašė Pierre L'Ermite. Lietuviškai vertė Pranaičių Julė. 206 pusl. 1.00
- PRADZIA IR ISSIPLĖTIMAS KATALIKU TIKEJIMO. Parašė Vyskupas M. Valančius. 235 pusl. 1.00
- PIKTA DVASIA. Latviškai parašė Rudolfas Blaumanis. Lituviškai vertė Ildagas. 72 pusl. 25
- PATRIMPO LAISKAI. Parašė K. A. K. Kun. A. Miluko leidimas. 60
- SOCIJALISTAI KAS JIE? IS KUR ATSIRADO? KO NORI? Parašė kun. A. Civinskas. 124 pusl. 10
- STEPONAICIO RASTAI. Pilnas pomirtinis vilonies raštų (eilėmis ir proza) iš-
lidimas. 191 pusl. 1.00
- SODZIONIU TEOLOJA. Parašė J. Gerutis. Gražiausia lietuviška kalba šioje
knygoje išdėstyta visas Katalikų Teologijos mokslas. 385 pusl. 1.00
- VAICAICIO EILS. Su velionio plačia bijografija ir paveikslu. 157 pusl. 75

Kurie užrašys* ant 2 metų ir dadės 25 centus, gaus dovanų puikią knygą

Gyvenimai Šventųjų Kiekvienai Metų Dienai SU PAVEIKSLAIS

arba Daktaro Pietario Istoriską Romaną **Algimantas** ARBA LIETUVIAI XIII SIMTMETIJE.

Siunčiant pinigus adresuokite:

A. Milukas & Co.

3654 RICHMOND ST., PHILADELPHIA, PA.

Antanas J Kazlauskas

Dailydė ir Kontraktorius

Stato ir talso namus, bažnyčias ir tt.

Specialistas Altorių, Spavidnyčių ir Ambonų dirbime ir Ofisų įrengime.

Apskaitymai už darbų išsundinami pareikalavus.

957 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Telefons, Dickinson 2095 M.
Dr. Ignotas Stankus,
1210 S. Broad St. Philadelphia, Pa.
OFISO VALANDOS Nuo 9 iki 11 rito
2 - 4 popiet.
7 - 8 vakaro
9 - 11 rito
NEDELJOMIS 1 - 4 popiet.

Zvaigždės Agentai.

- Mr Pavilas P. Mikalauskas, 213 W. Fourth St. So. Boston, Mass
- Mr Iv. Nausledas, 87 33rd str., Chicago, Ill.
- Mr. K. Jocius, P. J. Box 166 Somerville, Conn.
- Mr J Kovas, 21 Congress St. Waterbury, Conn.
- Mr. J. Jaroševičia, 1045 Washington Str Norwood, Mass
- Mr P Valukonis, 261 W. Broadway So. Boston, Mass
- Mr John Naujokaitis, 47 Planet Str., Commercial Road, E. London, England.
- Mr. A. Pogožalski, 801 4 Sawinski Ave. N. E. Cleveland, Ohio
- Mr. P. J. Budginas, 4549 S Hermitage ave., Chicago, Ill.
- Mr. M. Norkūnas, 166 Melrose str., Montello, Mass.
- Mr. B Acauskas, 38 Lincoln St. Brighton, Mass.
- Mr. Antanas Žurinkas, 481 Gregory St. Bridgeport, Conn
- Mr. Cas Pauskzlis, 401 Church Str. New Britain, Conn.
- Mr. J. Kalvelis, Rumford, Me.
- Mr. J. Navadauskas, Simpeon, Pa
- Mr. M. Vaikšnoras, 411 Ann St., Homestead, Pa.
- Mr. Jonas Šaučunas, 41 Johnson st Bridgeport, Conn
- Mr. Vincas Jusas, 2319 Brighton ave. Scranton, Pa
- Mr. A. J. Brinius, 71 Pine str. Meriden, Conn.
- Mr. F. Stankus, 957 Jenne Str. Kenosha, Wis.
- Mr. Antanas Ramoška, 514 W. Saratoga St. Baltimore, Md.
- Mr. A. Drabišis, 51 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.

GERIAUSIOS FARMOS.

Norint pirkti gerų farmų su triob-
siais, sodais, apėjais laukais, ir nei-
dirbtos geros žemės, nabaugiai lengvų
išmokėjimu, kreipkitės prie mūsų se-
naisių teisingiausių farmų pardavėjų.
Mūsų vieningai esame nūdiejojai ir ap-
gyvendytojai, didžiausias lietuvių far-
merių kolonija Amerikoje. Kur apgy-
vendinama 300 lietuvių fermos, kurie
turi ir Ukiškas Draugystės ir kurie
rūpina laiku rengias išleisti Scottville,
Mich. Amerikos lietuviams Ukininkys-
tės laikraštį. Ta didžioji lietuvių far-
merių kolonija randa ant gerų derlingų
laukų pulkianisioj apylinkėj miesto
Scottville ir portavo miesto Ludington,
Michigan Valstijoj, Mason County. Toj
pulkioj apylinkėj mūsų turime daugybę
visokių farmų paruoštų, ant kurių gal-
ime keis tuksantūsus lietuvių fermerių
apgyvendinti. Ralykit tuoj ir įdekit už
4 centus krauso žemkelio, mūsų priraš-
me tos kolonijos žemėlaj ir paruoša-
musiū farmų puikį Katalogą su daug
paveikslų iš lietuvių fermerių gyven-
mo. Adresuokit.

A. KIEDIS & CO.
Peoples State Bank Building
Scottville, Michigan.

IZIDORIAUS NAUSIEDO

Didžiausias Lietuviškas Pinigų Siuntimo

Bankinis Kontoras

917 - 33-rd St., Chicago, Ill.
Tel. Yards 2705

Parduodame laivakortes ant visokių linijų | kny-
r iš kraujus.
Siunčiame pinigus | visais dalis svieto greičiau ir pi-
gliau, už visus kitus agentus Amerikoje.
Užlaikom didžiausią krautuovę vyriški drabužiai,
Zeverių ir akrybių; turime didelį departamentą aukštųjų
daiktų; laikrodžių, šėdų, spikų, ir tt. Draug užlaikome
didelį skyrių visokių knygių; maldaknygių, istorijų, poezijų
ir tt. Norėdama ką pirkti pirmiausia ateik pas mus, o būsi
užgandinta.

Jei UŽGANEDYSIM — pasakyk kitiems.
Jei NEUŽGANEDYSIM — pasakyk mums.

F. R. BOGDAN

bažnyt. paveikslų tepliorius - artistas

Malevoja paveikslus altoriams, taipogi
artistiškai dekoruoja vidurį bažnyčių.

• Darbas gvarantuotas.

F. R. Bogdan

162 Washington Ave., Newark, New Jersey

“ŽVAIGŽD SPAUSTUVE

ATLIEKA VISUS DRUKORIS
DARBUS GERAI, PIGIAI IR GI

DRUKUOJA:
KNYGAS, Cirkuliorius, TIKETUS, KONSTITU-
VIBITING IR BUSINESS CARDS, UKVETIMU,
VERBELIŲ, KOPERTUS, LAISKUS IR T. T.

KAS DARBA PAVES. NESIGRAUD

Kreipkitės ant adresoi:
3654 Richmond St
Philadelphia, Pa

Nauja Knygelė.

Visame pasaulyje garsi Belgų Kardinnolo Mer-
cier gromata apie „Tikrą Patrijotiz-
mą ir Išlaikymą“ atspausinta knygutės
formoje (su Kardinnolo paveikslu), gaunama
„Zv.“ redakcijoje (3654 Richmond St., Phi-
ladelphia, Pa., ir 416 Hooper St., (ties Grand
St. Extension) Brooklyn, N. Y. Kaina tik 5c.,
12 egzempliorių už 40c., 50 egz. už \$1.50, 100
egz. už \$3.50. Adresuokit:

“Zvaigždė”

3654 Richmond St., Philadelphia, Pa.
arba
416 Hooper St. Brooklyn, N. Y.

Algimantas

arba Lietuviai XIII šimt-
metyje.

Parašė DR. V. PIETARIS.

Vienu pulkianisų lietuvių kalboje
Istoriska apysaka, 5-o tomuose

Kaina atkairo tomo 50c.
Visi 5 tomai sykiu 82.50

“Zvaigždė”
3654 Richmond St. Philadelphia, Pa.

J. P. BUDGINAS

BANKINIS KONTORAS

Siunčia Pinigus į visus kraštus svieto greitai ir pigiai. Par-
duoda Laivakortes ant greičiausių laivų; Išmauo Pinigus visų
kraštų svieto, kaip tai: rublius, markius, kronus, dolerius ir
tt. Apsaugoja daktus ir budinkus nuo ugnies. Užlaiko Krautuovę
Knygu, Popierių, Ambrozų ir kitokių bažnytinių daiktų. Pas
galima užrašyti laikraštį „Zvaigždė“. Ateikite persitrinti

4549 So. Hermitage Ave., CHICAGO, ILL.